Cutezătorii

[illegible] Tîrgu [illegible]

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

3

JOI, 16 IANUARIE
1969, ANUL III (69)

PAG. 6—7: «CUTEZĂTORII» ÎN VIZITĂ LA ACAD. ZAHARIA STANCU

Foto: GR. PREPELIȚĂ

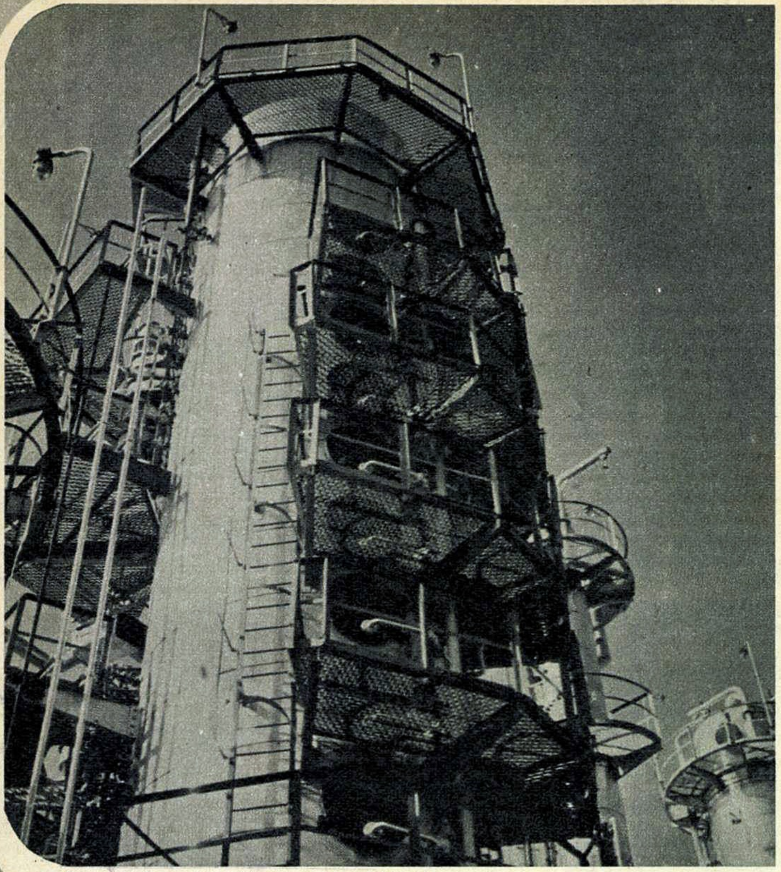

Aspect de la noul combinat petrochimic Pitești.

AURUL TIMPULUI NOSTRU

Există un aur al timpului nostru, un aur al cărui sunet plin de noblețe ne-am obișnuit să-l ascultăm în fiecare zi ca pe o neasemuită simfonie a bucuriei. Este aurul muncii pline de abnegație a întregului popor care, angajat cu toate forțele sale materiale și spirituale în opera de construcție a socialismului, înalță în fiecare zi pe tot cuprinsul patriei noi edificii ale societății noastre socialiste. Radioul, televiziunea, presa ne aduc în fiecare zi noi vești despre izbînzile oamenilor muncii din orașele și satele patriei în această măreață operă. În fabricile și uzinele Capitalei, la noile complexe industriale din Pitești, la Uzina de aluminiu din Slatina, la Combinatul chimic de la Craiova, pe șantierul marii termocentrale de la Deva sau pe cel al hidrocentralei de la Porțile de Fier, la Uzina de alumină de la Oradea sau la combinatele industriale din nordul Moldovei sunetul bărbătesc al muncii răsună cu aceeași putere, cu aceeași nobilă pasiune.

Anul **1969** este un an hotărîtor în îndeplinirea sarcinilor prevăzute în planul cincinal. Este anul în care se împlinește un sfert de veac de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist și tot poporul nostru își sporește eforturile pentru noi și noi împliniri pe drumul dezvoltării și înfloririi multilaterale a României socialiste.

Iar dacă în acest efort înălțător părinții și frații noștri mai mari sînt mereu în primele rînduri, noi, cei ale căror fabrici, uzine și șantiere sînt deocamdată cărțile, vrem să fim mereu alături de ei. Pe scurt, aceasta înseamnă a învăța tot mai bine, cu tot mai multă pasiune, în așa fel încît atunci cînd vom termina anii de școală și ne vor primi printre ei, să fim cu toții demni de încrederea pe care ne-o vor acorda.

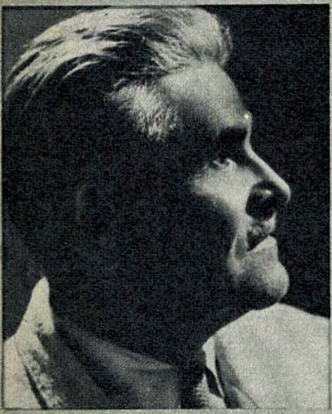

OMAGIU CÎNTULUI ROMÂNESC

Este o aleasă mîndrie pentru fiecare dintre noi, o nespusă bucurie că, la cutezătoarea vîrstă a elanurilor noastre, sîntem contemporani unor reprezentanți de seamă ai artelor și științelor, ai culturii noastre naționale.

Din constelația de aur a unor asemenea glorii am ales pentru voi alăturatul chip, pe care mulți l-ați recunoscut de bună seamă. Nins de lumina a opt decenii, maestrul Ioan D. Chirescu, strălucit reprezentant al cîntului românesc, a onorat nu o dată concertele corale, manualele de muzică, emisiunile radio și chiar paginile revistelor pentru copii cu partiturile unor coruri ce se bucură de o binemeritată popularitate.

Continuator al tradiției corului clasic românesc (Kiriac, Cucu, Vidu, Dima), octogenarul maestru, conducător al corului Carmen, profesor la Conservator, distins cu titlul de Artist al Poporului și laureat al Premiului de Stat, a îmbogățit comorile artistice românești prin piese de-o caldă cantabilitate, profund emoționante, cum sînt Mama *(1918),* Doruleț-dorulețule, *sau* Republică, măreață vatră *(1959) și multe, multe altele. Nu întîmplător, între aceste alese valori, una dintre cele mai frumoase piese vă este dedicată vouă:* Cutezători pornim în viață *(1967).*

Recent, ca un omagiu al vostru, o dată cu urări fierbinți de sănătate, de ani mulți și rodnici, redacția a trimis iubitului maestru al cîntului românesc, la cea de a 80-a aniversare a zilei sale de naștere, simbolul dragostei noastre fierbinți — primele flori ale lui ianuarie.

Cel mai frumos dar, cel mai ales omagiu, al fiecăruia dintre noi, nu poate fi altul decît să descifrăm, să ne însușim și să cîntăm tulburătoarele melodii, tulburătoarele cînturi ale acestui desăvîrșit artist din zodia Mioriței și-a doinei, ale acestui mare prieten al cutezătorilor.

Iar luminoaselor sale decenii, de muncă pasionată, de probitate și dăruire artistică, să le răspundem cu fapte la fel de frumoase, la fel de folositoare propășirii minunatului nostru popor.

Mihai Negulescu

Elevii Școlii generale din comuna Lungani, jud. Iași au prezentat un spectacol care s-a bucurat de mare succes. În imagine, echipa de dansatori, executînd o suită de dansuri moldovenești.

130 de pionieri din județele Arad, Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara și Bihor s-au întîlnit la tabăra sportivă de la Moneasa în cadrul concursului de schi, patinaj artistic și orientare turistică, organizat de Consiliul județean al organizației pionierilor din Arad. Cîștigătorilor celor 5 manșe ale întrecerilor de schi de pe pista de la Moneasa precum și pionierilor a căror evoluție în cadrul concursului de patinaj artistic a fost apreciată în mod deosebit li s-au acordat valoroase premii.

CUPA
Cutezătorii
LA PATINAJ VITEZĂ

79 de participanți din 7 județe — cei mai buni patinatori de viteză din țară, din rîndurile pionierilor și elevilor între 8 și 17 ani; 6 noi recorduri republicane realizate pe pista de viteză a patinoarului din Miercurea Ciuc; un băiat — triplu recordmen republican la 12 ani; frumoasa cupă de cristal și fericiții ei cîștigători; diverse premii oferite de revista «Cutezătorii».

Iată numai cîteva dintre aspectele interesante pe care le-a oferit desfășurarea, în zilele de 7 și 8 ianuarie, a Concursului republican al speranțelor la patinaj viteză dotat cu cupa transmisibilă «Cutezătorii». Relatarea lor detaliată, numeroase alte amănunte, precum și clasamentul general le veți afla dintr-un reportaj care va apărea curînd în revista noastră.

Legămînt pionieresc

Aici, unde luceferi mari rodesc,
Şi stă la loc de cinste omenia,
În legendar — pămîntul strămoşesc,
În ţara mea de soare — România;
Aici, unde răsună a belşug
Întinse lanuri, unduindu-şi cîntul,
În murmurul izvorului prelung,
Cînd ne-nfăşoară-n stele, seara, vîntul;
Aici, unde strămoşii au visat,
Unde părinţii-au pus zidiri de piatră,
Prin aerul cu brad înmiresmat,
Şi unde urcă vatră peste vatră;
Aici, eu vrednic fiu doresc să fiu
Poporului, ce-n zboru-i spre lumină,
Pe Mureş, pe Siret, pe Olt, pe Jiu,
Din ţara-ntreagă a făcut grădină.

PETRE GHELMEZ

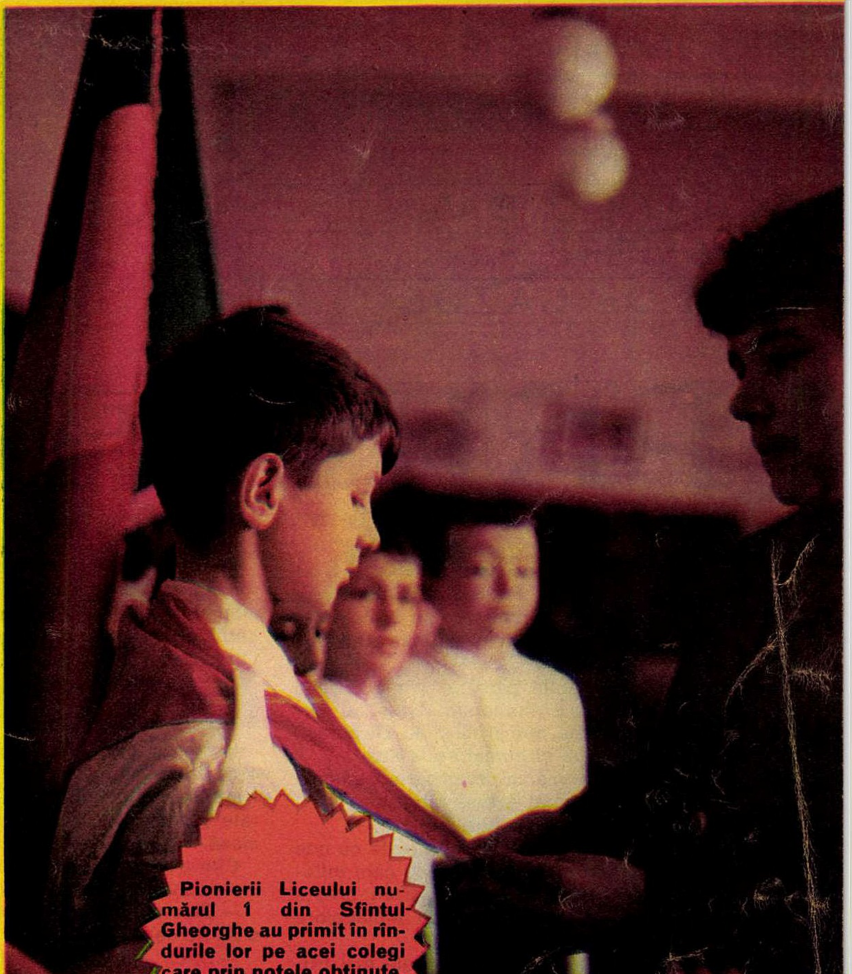

Pionierii Liceului numărul 1 din Sfîntul-Gheorghe au primit în rîndurile lor pe acei colegi care prin notele obținute, prin comportarea lor s-au dovedit a fi demni de cravata roșie.

Foto: CUCU GH.

RADAR Cutezătorii

● 35 de elevi — 35 de purtători ai cravatei roșii, toți în clasa a VI-a la Școala generală nr. 11 Buzău. Hotărîrea lor — nici un elev cu medii slabe. Anul trecut au izbutit, iar anul acesta, cel puțin pînă în prezent, la fel: printre cei 35 nu se află nici un corigent. Bravo, prieteni!

● Zăpada a căzut din abundență și în orașul Roman. Drumurile au fost troienite. S-au luat măsuri imediate în vederea restabilirii circulației. Pe străzi, buldozere, mașini puternice au fost în plină acțiune. Alături de sutele de tineri, și pionierii au ajutat la dezăpezire.

● Trei elevi — Gălățeanu Dorinel, Bibică Silvian și Rahel Ștefan — se jucau undeva, în apropierea pieții orașului Brăila. Deodată, unul dintre ei a observat că una din magaziile pieții a fost învăluită în fum. Văzînd pericolul, au acționat rapid și cu curaj. Au anunțat în grabă pe locatarii caselor din apropiere. Cu căldările în mînă au început lupta împotriva focului. Între timp au sosit pompierii. Cu ajutorul celor trei curajoși incendiul a fost localizat înainte de a lua proporții, apoi stins.

POȚI FI MARE CÎND EȘTI... MIC?

DA!

SPUN Cutezătorii

Priviți fotografia alăturată! Doi bărbați și un copil, în jurul unei mese cu bani. Să știți că nu e vorba de plata unui cîștig la Loto. Nici de acordarea unui premiu. Atunci, ce se întîmplă?

Pentru a ne lămuri, să derulăm filmul pînă la prima secvență, sub care stă scris un nume: MARIAN MIHAI, **elev în clasa a III-a a** Școlii generale nr. 1 din Slobozia, județul Ialomița. **Ca orice voinic, la vîrsta de 9 ani, el visa adesea la fapte mari, care să-l impună colegilor de școală și — de ce nu? — chiar oamenilor maturi. Dar vorba ceea: «N-aduce anul ce-aduce ceasul»...**

...Mergea grăbit cînd, deodată, se pomeni în fața unui pachet mototolit. Era să-l calce. Din curiozitate se opri. Privi pachetul. Îl ridică, îl desfăcu cu grijă, și, surpriză... bani! Pachetul era plin de bancnote de diferite valori. Băiatul rămase uluit, prin cap îi treceau tot felul de gînduri...

Dar banii, mulțimea asta de bani, nu era a lui. Pe loc, luă o hotărîre: se va duce și-i va preda. Cu siguranță, cineva îi caută cu disperare.

...La miliție, cînd se făcu numărătoarea Marian rămase uimit auzind că a purtat asupra sa nici mai mult nici mai puțin de 33 000 de lei. Se cunoștea și păgubașul, în persoana lui Jipa Emil, de la Întreprinderea agricolă de stat din localitate, care, disperat, anunțase pierderea banilor întreprinderii. Fapta copilului a făcut repede ocolul orașului.

GH. BOGDAN

N.R. Pentru frumoasa lui comportare, redacția revistei «Cutezătorii» îi trimite în dar un aparat de radio cu tranzistori.

O SCRISOARE,
O INVITAŢIE,
CÎTEVA SURPRIZE ŞI...
IATĂ-NE
DINTR-O DATĂ
OASPEŢII A
200 DE GAZDE!

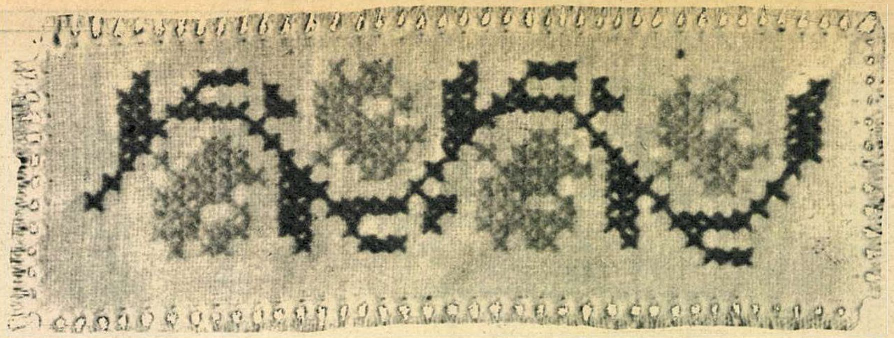

PRINTRE CUTEZ

Primăvara are douăzeci de ani? Nu ştiu. N-aş putea să spun precis. Poate da, poate nu. Şi totuşi, după ce le-am cunoscut pe Bunea Mariana, Dobrescu Ioana şi Vasile Elena cred că... da.

Într-o zi, mai multe pioniere din clasele a III-a şi a IV-a s-au strîns la sfat. Ce şi-au vorbit, ce-au pus la cale, numai ele ştiau. De atunci, se întîlnesc adesea şi numai ce le auzi:

— Ştiţi, mi-a dat mama ceva foarte frumos...

— Eu am fost tocmai la tuşa Maria...

— Eu am găsit ceva în lada bunicii...

Apoi, care mai de care se mîndreşte cu cîte o «cusătură». Bucăţele de pînză pe care înfloresc trandafiri, se rînduiesc în şiruri drepte brăduleţi, ori se prind în lanţuri multicolore cerculeţe, triunghiuri, cruciuliţe.

Şcolăriţele încearcă să adune cele mai frumoase, cele mai vechi cusături din sat, înflorituri şi modele care au înveselit ochii bunicilor lor la horele din tinereţe. Încearcă să întregească vechiul costum popular local. Şi să nu credeţi că este o treabă uşoară.

La răspîntie de drumuri, aproape de oraşe, portul din comuna lor a suferit multe influenţe. Totuşi, căutările lor, discuţiile cu bătrînii satului, n-au rămas fără rezultate. Azi, au aproape tot ce le trebuie pentru a putea îmbrăca două păpuşi în vechiul costum popular.

Peste puţin timp, cusături, din cele mai frumoase, se vor aşeza într-un album. Păpuşile, albumul, desene, poezii vor fi daruri aduse la sărbătorirea celor douăzeci de primăveri ale Organizaţiei de pionieri.

PASIUNI

«Veniţi la şezătoare! Vă invităm la după-amiaza organizată de membrii cercului literar. Recită Nica Georgeta. Cîntă Ion Maria...» Afişe colorate repetau anunţul pe culuarul şcolii şi în clasă.

Cîteva eleve s-au oprit în uşa clasei a VII-a.

— Ioana, vii după-amiază?

— Bineînţeles, dacă vine Georgeta şi Mituşa, o să fie ceva frumos...

— Dacă ajungi mai repede, să-mi ţii loc, lîngă tine...

De undeva, s-a auzit sunetul clopoţelului. Dialogul fetelor s-a încheiat. Începeau orele. Păcat, aş fi vrut să le întreb cîte ceva despre Georgeta şi Mituşa. Cine erau, şi mai ales de ce aveau atîta siguranţă că acolo unde sînt ele trebuie să fie şi succesul? Răspunsul aveam să-l aflu abia după cîteva ceasuri, la şezătoare.

După ce Dumitru Ioana a vorbit despre poezia lui George Coşbuc, am văzut-o pe Nica Georgeta din clasa a VIII-a. Cu o voce de-o limpezime deosebită a reuşit să aducă, recitînd versuri de iarnă ale poetului, toată frumuseţea anotimpului alb, bucuria şi voioşia din jocurile copiilor. Aplauzele nu mai conteneau.

— E artista noastră, şopteşte cineva. A primit 10 la Festivalul artistic al pionierilor şi şcolarilor!

Linişte, s-a făcut numai cînd, în faţă, a apărut Ion Maria, Mituşa, cum îi spun colegii.

Azi am să-ncrestez în grindă —
Jos din cui acum, oglindă!

Glasul sigur şi calm cuprindea sala şi ascultînd-o parcă o şi vedeai pe mîndra din poezia «La oglindă».

— Aş vrea să devin cîntăreaţă de muzică populară, ne-a spus ea. Ştiu o mulţime de cîntece despre satul nostru, despre rîul Argeş, care curge prin apropiere. Ştiu şi multe cîntece vechi pe care le-am auzit de la cei mai vîrstnici. Uneori mai fac şi versuri, înfrumuseţez cîntecele auzite şi apoi le cînt, la şcoală, acasă, şi seara în şezători. Îmi place să cînt...

Printre gazdele noastre, cum e firesc, erau şi băieţi. Nu contestau frumuseţea preocupărilor colegelor lor, dar au ţinut să ne convingă, la faţa locului, că şi ei au pasiuni. Drept care am consemnat...

Pas cu pas, înaintînd în inima pădurii. Deocamdată, nici urmă de iepure dar în orice clipă marea surpriză e posibilă...

Priviţi acolo... în frunziş. Vom fi... neiertători!

Poveşti vînătoreşti. Cu mămăliguţă caldă! O masă ale cărei delicii le încearcă numai vînătorii cu experienţă.

Daruri

Îmi amintesc și-acum,
Cum adunam în juru-mi elevii mei dintîi,
Erau copii mai mici ca mine și-i învățam să scrie.
Elevă în a treia, ei mici, în clasa-ntîi...
Nu bănuiam atunci ce are să mai fie...
Purtam nestinsă-n mine scînteia unui vis.
Și anii nu mi-au stins-o. Mereu mai arzătoare,
Îmi lumina viața și drumul mi-a deschis.
Din fiecare carte acum împart o floare,
Acesta este drumul pe care am pornit
Și îl străbat acum în anii mei frumoși, de primăvară.

Acum, de-adevărat, sînt profesoară,
Și-mi amintesc fierbinte de profesorii mei
Dăruitori de sfaturi, lumini și bucurii,
Și-aș vrea să fiu și eu ca ei.

Deschizător de drumuri în visuri de copii.

LUIZA POPESCU
profesoară, com. Slobozia Conachi — Galați

ĂTORII SATULUI

O POVESTE VÎNĂTOREASCĂ... ÎN SFÎRȘIT ADEVĂRATĂ!

Ceața albă a dimineții încă nu se ridicase, cînd pe ulița mare a satului a apărut un grup de vînători. I-am recunoscut după pălăriile verzui, cu șnur de mătase și cu bordurile ridicate, dar mai ales după pușca fioroasă pe care o purta conducătorul grupului. Erau șase cu toții, aveau doar o singură pușcă, dar se vedea dintr-o dată că sînt puși pe fapte mari în ziua aceea. «Va fi prăpăd în pădurile din apropiere» mi-am zis, văzînd atîta hotărîre.

— Ați lăsat vorbă acasă să fie focul pregătit cînd ne vom întoarce cu vînatul? Uite colo, ceața aleargă pe vale! Sînt semne bune. Va trebui ca unul dintre noi să vină în sat, să facă rost de o șaretă pentru iepuri mai ales. Rațele, gîștele le vom căra noi...

Și s-au pierdut așa pe cărare, spre Lunca Argeșului.

Pădurea i-a primit severă și rece, presimțind parcă și ea prăpădul care se apropia. Printre copacii drepți și subțiri — nici un foșnet, nici o mișcare. Frigul încremenise totul, dar vînătorii noștri înaintau cu grijă, pas cu pas, în inima pădurii.

Nu trecuseră decît vreo două ceasuri de cînd mergeau așa, ca la atacul cel mare, cînd unul dintre ei rupse tăcerea.

— De cînd tot mergem și... nimic...

— Stt... iepurele... nu vă mișcați! Priviți acolo... sub frunzișul uscat...

— Formidabil! E cît un vițel! Ochiți!

— Stai măi, ho! Ce crezi tu, acum nu-i voie să tragi. Numai după ce-l stîrnești. Vînătoarea are dichisul ei. Ia, hai, toți odată: auuuu... auuuu...

Pădurea răsună de glasurile lor. Iepurele... țuști. Pușca... pac. Dar...

— Na, că ne-a scăpat! Dar nu-i nimic! Acesta a fost doar începutul. Dacă nimerești primul iepure pe urmă nu mai ai noroc toată ziua... De-abia de-acum începe vînătoarea...

— Numai că eu am cam înghețat, scînci atunci cel mai mic dintre vînători.

— Și eu...

— Și eu.

Și iată-i pe vînătorii noștri în jurul focului, încălzindu-se mai mult la auzul unor extraordinare întîmplări vînătorești decît la flăcările ce pîlpîiau vesel în luminișul pădurii.

— Ce-ar fi să facem și o mămăliguță, propuse tot cel mai mic la un moment dat. Mi s-a cam făcut foame...

— O idee grozavă! au strigat cu toții, ceilalți. Apa e aproape, avem undițele cu noi. Încercăm la pescuit.... După ce mîncăm bine continuăm vînătoarea. Ca să străbați pădurea în lung și-n lat îți trebuie forță, nu?

Undițele au fost lăsate la apă, nu trecu mult și unul dintre băieți dădu un chiot de bucurie.

— Uraa! Primul pește!

Au mai așteptat vînătorii noștri și-a doua victorie, dar, văzînd că întîrzie și se cam face seară au pregătit din nou un foc mare, au pus peștele la proțap și uite-așa, mai cu frig, mai în preajma focului, mai cu mămăliguță caldă, s-a încheiat o zi grozav de frumoasă la vînat și pescuit. E drept că de la această vînătoare a lipsit numai vînatul. Vînătorii însă au trăit cele mai mari emoții, poveștile au avut mai mult haz ca oricînd, decorul natural al pădurii cu sunetele ei specifice de toamnă tîrzie, aerul proaspăt, i-a înviorat și le-a sporit pofta de mîncare pe mai multe zile.

Și pentru că povestea aceasta este o poveste adevărată, nu putem încheia pînă nu vă destăinuim și identitatea eroilor noștri: vînătorul-profesorul Petre Budeanu; ceilalți «vînători» și pescari — Drăghici Georgică, Nica Nicolae, Filimon Constantin, Stancu Marian, Preda Marin, Dragnea Paul — pionieri și școlari de la Școala generală din Gostinari, județul Ilfov.

Mai jos vă prezentăm și varianta fotografică a reportajului!

LIDIA NOVAC

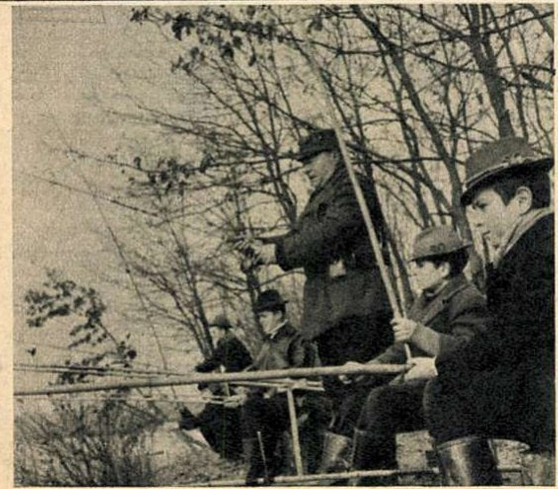

10 undițe × 2 cîrlige fiecare=20... pești, la o singură aruncătură! Cel puțin aceasta a fost socoteala de-acasă...

La rîu lucrurile s-au mai schimbat puțin: 10 undițe × 2 cîrlige fiecare=20 cîrlige, sau mai exact un singur pește la proțap.

Și totuși, pentru că, dintr-o poveste vînătorească nu putea să lipsească tocmai personajul principal, ați ghicit cine, s-a străduit să facă rost de el... fotoreporterul nostru. Din păcate cu un aparat de fotografiat nu poți «vîna» decît iepuri... de casă!

Foto: GR. PREPELIȚĂ

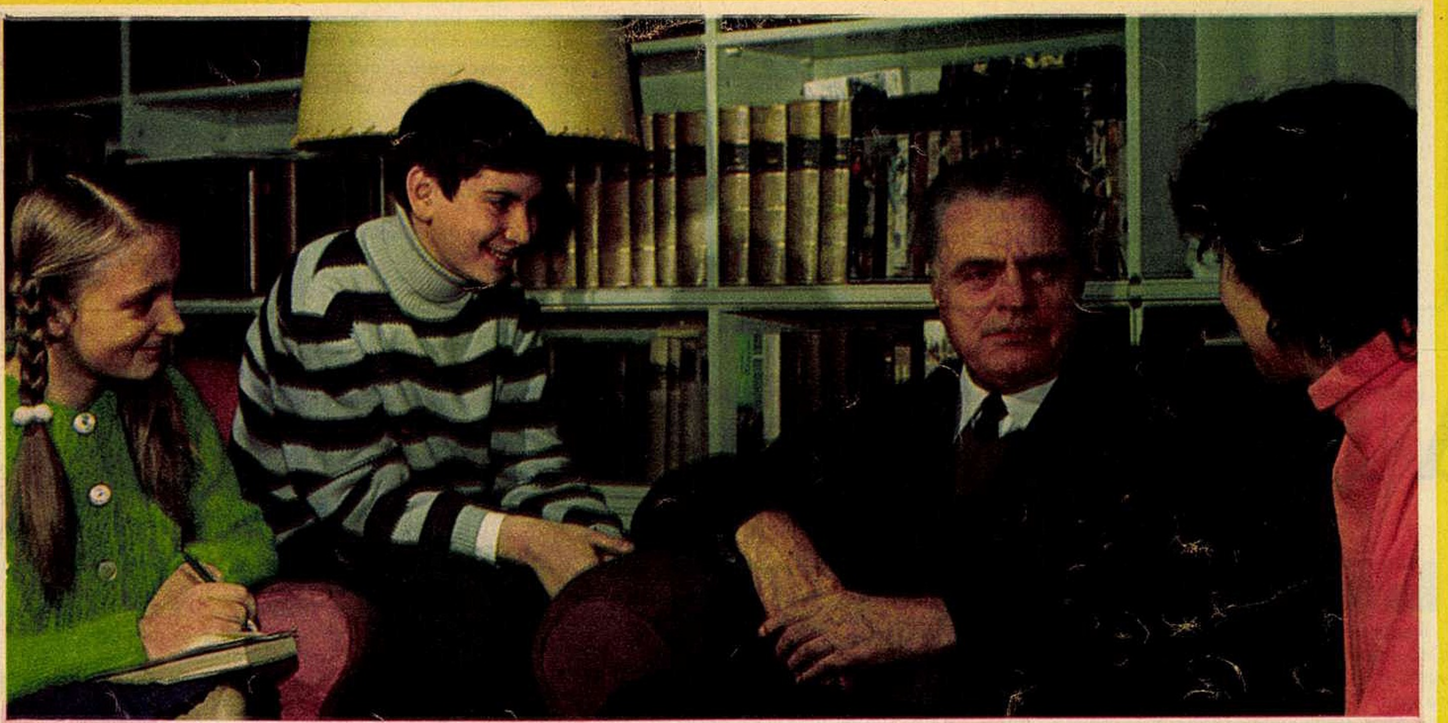

ÎN VIZITĂ LA ACADEMICIANUL ZAHARIA STANCU

Cine este Darie?

Un telefon. De la capătul firului, o voce ne anunța simplu:

— Puteți veni, vă aștept.

Eram bucuroși de veste fiindcă, în sfîrșit, puteam îndeplini o veche dorință a «Cutezătorilor», aceea de a face o vizită scriitorului Zaharia Stancu. Un grup de pionieri de la Școala generală nr. 86 avea să ne întovărășească.

Drumul pînă la locuința domniei sale ni se pare lung. Prima clipă a întîlnirii a trecut greu. Sîntem emoționați. Prezența scriitorului, cabinetul de lucru cu mobilele sobre, totul ne copleșește.

A fost însă suficient ca autorul romanului «Desculț» să surprindă privirile deschise ale pionierilor, pentru ca ochii săi severi să se învăluie în lumini calde. Și atunci, depășind sfiala, prima întrebare a fost rostită.

NITU PUICA: Am citit cărțile dv. și Darie, personajul pe care-l perindați de-a lungul atîtor pagini, îmi este foarte apropiat. Cine este Darie?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Mare parte din personajele despre care vorbesc în cărțile mele sînt venite din lumea în care am trăit, iar întîmplările pe care le-am povestit în «Desculț» sînt în mare parte adevărate. În timpul răscoalelor din 1907, care în Teleorman au fost foarte violente, aveam 5 ani. Impresiile de atunci au fost atît de puternice încît nu m-au părăsit toată viața. Povestind mai tîrziu despre acele zile, am retrăit tot ce am văzut atunci cu ochii mei de copil, mi-am reamintit tot ce auzisem de la părinți, de la frații mai mari, de la oamenii care veneau în casa noastră. Romanul «Desculț» este autobiografic. Cît despre Darie — ați înțeles — este o copie foarte apropiată a autorului.*

COVRIG DORU: Ce întîmplări, din cărțile dv., sînt adevărate? Satul Omida, despre care povestiți adeseori, există?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *În tot ce-am scris am povestit întîmplări trăite și am zugrăvit oameni pe care i-am cunoscut. Romanul «Jocul cu moartea» este o istorisire despre evenimente din primul război mondial pe care eu însumi le-am trăit. «Pădurea nebună» este, de asemenea, autobiografic. Iar în una din ultimele mele cărți, «Ce mult te-am iubit», reintîlnim o parte din personajele din «Desculț». De data aceasta ne aflăm în 1934-35, au trecut ani, toți sînt acum în vîrstă, surorile mele sînt măritate, iar unul din frații mei, despre care am povestit în această scriere, Gheorghe, a murit la 14 februarie, anul trecut. Avea 80 de ani. Singurul roman — din cîte am publicat — bazat pe fapte pe care nu le-am trăit direct este «Șatra».*

Satul Omida, despre care vorbesc în cărțile mele, există, se numește în realitate Salcia și se află la jumătatea drumului dintre Roșiorii de Vede și Turnu Măgurele. Pe vremea copilăriei mele, Roșiorii îmi părea unul din cele mai mari orașe ale lumii. Cînd m-a dus tata pentru prima oară la Roșiori, m-a impresionat mai mult decît, mai tîrziu, Parisul. Străzile pietruite, luminate cu felinare, casele cu acoperiș de tabla, totul îmi părea un miracol.

COADĂ CRISTINA: Există un episod într-una din cărțile dv. pe care nu-l voi uita niciodată: este o scenă cînd copiii flămînzi culeg boabe de grîu căzute din vagoane, între șine. Oare chiar așa să se fi întîmplat?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Da, momentul este descris în «Dulăii» și s-a petrecut aidoma, pe vremea unui an de foamete, așa cum l-am povestit.*

COMISIONER MARIUS: Mergeți vreodată în satul dv., Salcia?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Merg adeseori și încerc cele mai felurite impresii: de bucurie, cînd văd că unele lucruri s-au îndreptat, de nemulțumire, cînd îmi dau seama că altele încă nu s-au rezolvat. Uneori mi se întîmplă să fiu chiar mîhnit, mai ales atunci cînd mă întîlnesc cu oameni pe care îi știam din tinerețe și pe care nu-i mai recunosc. Acum 4 ani, pe cînd eram la Roșiorii de Vede a venit la mine o femeie în vîrstă și plină de uimire că n-o recunosc, îmi spune: «Ai scris doar despre mine, cum se poate să mă fi uitat?» Avea dreptate, scrisesem despre ea în «Pădurea nebună», dar cînd o cunoscusem era o fată de 15 ani, cu obraji strălucitori. Nu recunoscusem, sub chipul acestei bătrîne, copila de acum 43 de ani.*

LASELL CRISTINA: Scrieți ușor sau mai greu?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Depinde. «Ce mult te-am iubit», o carte de aproape 300 de pagini, am scris-o în 3 săptămîni, dar trei săptămîni de mare tensiune. Am povestit în acel roman despre moartea mamei și am urmărit să surprind reacțiile copiilor, ale celor din familie, ale prietenilor, ale necunoscuților în fața acestui eveniment tragic. «Șatra» am scris-o în 6 ani, «Desculț» în 2 ani, «Dulăii» în 18 zile, «Jocul cu moartea» în numai 6 zile. Dar țin să precizez că înainte de a scrie o carte mă gîndesc la ea ani de zile, iar uneori o compun în minte pînă la ultimele amănunte.*

COVRIG DORU: Cărțile dv. s-au tălmăcit în multe limbi...

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Da, numai «Desculț» s-a tradus în peste 40 de limbi. Este o carte foarte cunoscută. Acum se retipărește în Germania și se pregătește apariția ei în S.U.A.*

NITU PUICA: Noi nu ne descurcăm cu timpul, dv. sînteți președinte al Uniunii Scriitorilor și în calitatea aceasta aveți multe treburi de rezolvat. Cînd scrieți? La ce lucrați în prezent?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Scriu și după-amiezile. În general însă lucrez în zori, de la orele 4 pînă la 8. După ora 9 sînt întotdeauna la Uniunea Scriitorilor. În prezent scriu o carte pe care o voi intitula «Țărmul sălbatic», a cărei acțiune se petrece în anul 1922 pe locurile unde se află acum Eforie Nord și care odinioară au fost pustiite de război.*

NITU PUICA: Și poezia?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Scriu poezie cînd am timp.*

COVRIG DORU: În proza din «Desculț» există atîta poezie! Dar ce ați face dacă ați fi din nou de vîrsta noastră?

ACAD. ZAHARIA STANCU: *Nu știu, poate același lucru sau poate cu totul altceva. Greu de spus.*

Minutele trec în goană. Scriitorul ne arată cîteva exemplare din cărțile sale traduse peste hotare și ne atrage atenția asupra unor frumoase ediții din «Desculț» în limbile japoneză și persană. Privim apoi ediții rare din Zolla, Balzac, Jules Renard, dar ne oprim și la jucăriile — o lume de iepurași și ursuleți — pe care le aduce în încăpere micuțul Alexandru, nepotul scriitorului.

Se apropie timpul să ne luăm rămas bun, dar nu înainte ca pionierii să-i dăruiască scriitorului Zaharia Stancu revista școlii, o revistă modestă, în care cele mai tinere condeie își încearcă puterile cu sfiala cuvenită. Scriitorul o răsfoiește cu dragoste și interes, făgăduiește s-o citească și să dea redactorilor ei o colaborare. La rugămintea noastră acad. Zaharia Stancu a oferit «Cutezătorilor» autograful pe care-l vedeți în această pagină.

B. CARAGIALE

Rog revista „Cutezătorii"
să transmită tinerilor
săi cititori cele mai
calde urări de sănătate
și succes din partea
Scriitorilor români.
Zaharia Stancu

Răsfoind cărți rare.

POEȚI CONTEMPORANI

ÎNTRUPARE

de ȘT. AUG. DOINAȘ

Din cînd în cînd, ființa cea de brume
a țării-ncremenește-n stîlp de foc:
e ca și cînd însîngerate nume
își concentrează în același loc
și zorile și-amurgul și lucrarea
de jos prin care patria își ia
suind din mii de fețe-nfățișarea
Partidului învăluit de-o stea.
Și toți vedem prin chipul lui adîncul
de dincolo de el: platoul larg,
și marea care fulgeră-n oblîncul
amiezii spintecate de catarg,
și holdele-nviind din oase stinse,
și codrii despletindu-se în vînt,
și murmurul izvoarelor prelinse
ca sunete de flaut din pămînt.
În el — stăm toți. Și-n toate —
necuprinsul
care ne-ntemeiază: gol și plin,
ca roata care scapără pe-ntinsul
cîmpiilor, străină de suspin.
Obrazul lui și demnitatea noastră
sînt o plămadă unică: un zbor
de piscuri aspre, o privire-albastră
de rîuri coborînd spre marea lor.

VIENA

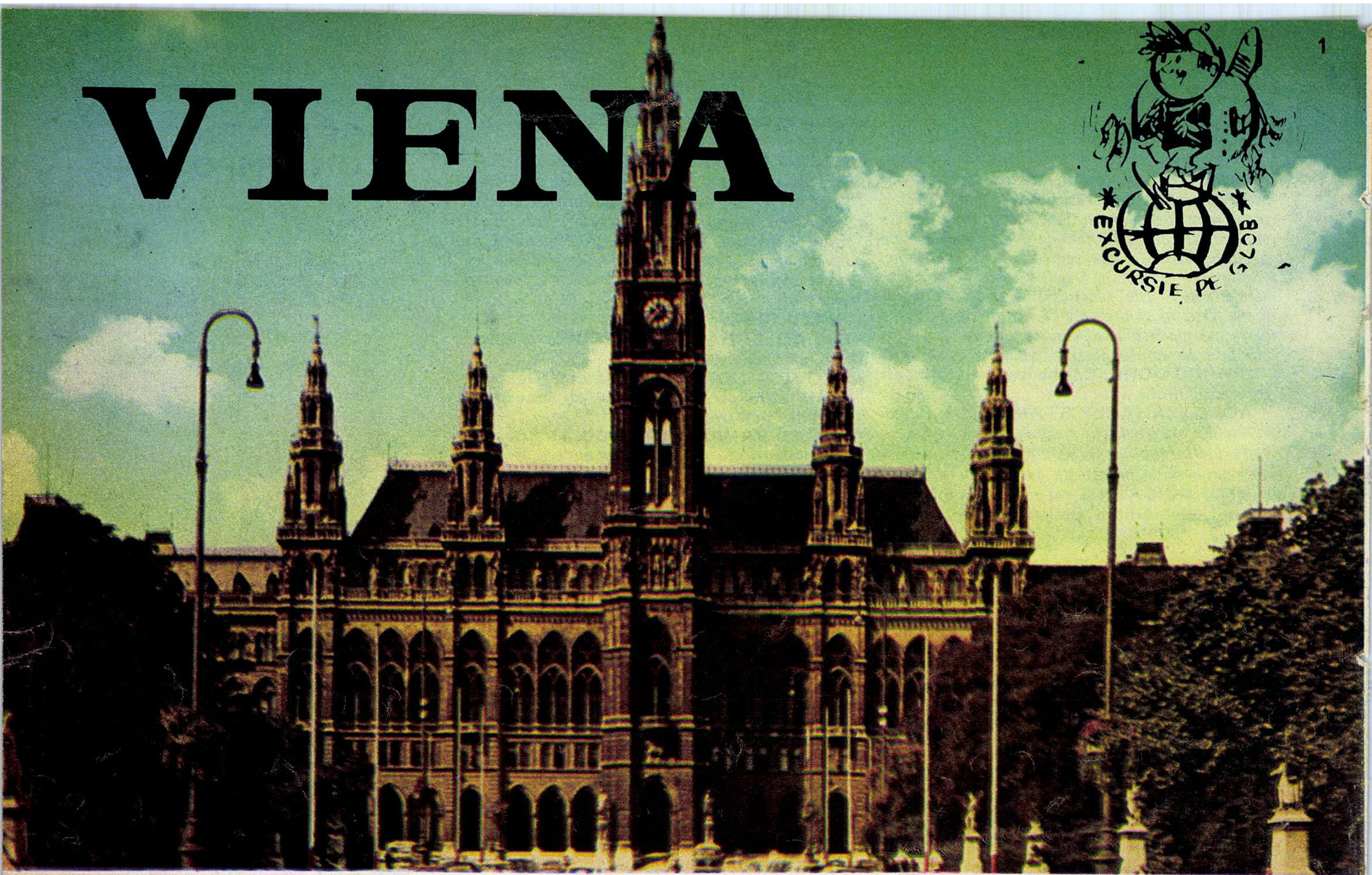

NOTE DE CĂLĂTORIE DIN AUSTRIA DE EUGEN HADAI

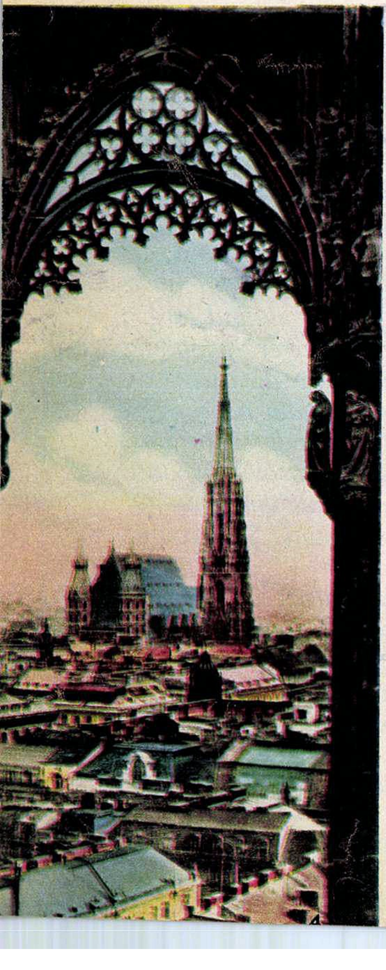

Capitala Austriei este un oraş străvechi, cu peste un milion şase sute de mii de locuitori. Pe teritoriul ei s-au găsit vestigii umane încă din prima perioadă a epocii de piatră, iar cu prilejul săpăturilor, zi de zi sînt scoase la iveală noi documente ale istoriei sale. Denumirea oraşului provine de la Vindobona — primul nume atribuit micii fortăreţe romane existente odinioară pe locul unde se află în prezent cartierul central. Terminaţia cuvîntului Vindobona se pierde cu timpul, păstrîndu-se doar rădăcina *Viin*, cum îşi pronunţă austriecii şi azi numele capitalei lor. Oraşul s-a format de fapt la întretăierea a două mari căi de comunicaţie: Dunărea, care o lega de Marea Neagră şi drumul Ambrei, care unea Baltica cu Mediterana. Transportul pe Dunăre marchează începutul istoriei economice a oraşului, considerat încă din secolul XIII drept o bogată aşezare comercială. Din 1282 Viena devine posesiunea Habsburgilor care au păstrat-o pînă în 1918 drept reşedinţă imperială.

Clădirile vechi, o parte din ele construite încă în evul mediu, au de regulă patru-cinci etaje. Pot fi văzute numeroase monumente, biserici, case clădite în stil romanic, cu pregnante influenţe gotice, deşi, în ansamblu, oraşul poartă amprenta stilului baroc şi al clasicismului. Ring Strasse, magnificul bulevard-inel ce înconjoară centrul oraşului, poartă diferite denumiri pe cîte un segment: Burg Ring, Opern Ring, Kärntner Ring, Stube Ring ş.a. în funcţie de edificiile istorice sau culturale aflate în vecinătate.

Apele bătrînului Danubiu străbat oraşul în partea sa de nord-est. Dunărea e mai îngustă aici faţă de cum o cunoaştem la noi, dar plină de viaţă, tot albastră şi grăbită parcă să-şi adune afluenţii. Pe cursul austriac al fluviului s-au realizat ori sînt în construcţie numeroase lucrări hidrotehnice pentru a-i stăvili revărsările nimicitoare şi a-i smulge din energia apelor. În drum spre Dunăre treci prin Prater, această mîndrie a vienezilor. Întinzîndu-se pe 1 712 hectare, Praterul este un imens parc de odihnă şi distracţie. Mergi cît mergi şi dai peste o cale ferată liliputană, vara animată de puzderia copiilor. Mai încolo te opreşti fascinat de priveliştea lăculeţului cu graţioase lebede şi sute de raţe sălbatice care se adună grupuri-grupuri să culeagă hrana aruncată de vizitatori.

În plin centrul Vienei se înalţă impozantul *Hofburg*, fosta reşedinţă de iarnă a împăraţilor austrieci. O aripă a clădirii serveşte în prezent ca reşedinţă a preşedintelui republicii, iar o parte a corpului central se păstrează ca muzeu.

Trecînd prin fostul apartament im-

perial, de o remarcabilă frumusețe, amenajat în stil rococo (excepție făcînd o singură cameră în stil empire), găsești îngrămădită aici o avuție inestimabilă, fresce de peste 150 de ani, perdele originale mai vechi de un secol, dar și azi de un alb imaculat, mobilă fină, obiecte din aur și argint — rod al muncii unor artiști remarcabili și meseriași pricepuți. Uriașul candelabru de cristal, din sala de festivități, de pildă, cîntărește peste cinci sute de kilograme!

Reședința imperială de vară, situată în partea de sud-vest a orașului, era *Palatul Schönbrunn* construit între anii 1695—1700 și reconstruit în timpul împărătesei Maria Tereza. În apartamentul imperial, de la sala de biliard și sala audiențelor private, pînă la mica sală de concerte (în care a cîntat și Mozart) sau «sala milionului» și aici, peste tot același fast, aceeași pompă. Vezi la tot pasul picturi imortalizînd scene din viața împăraților, te oprești în fața sculpturilor din marmură de Carara, admiri porțelanurile prețioase, covoarele de o rară frumusețe, iar din fața admirabilelor goblenuri parcă nu-ți vine să mai pleci. Sala milionului, de altfel, poartă această denumire pentru că goblenurile care-i împodobesc pereții au costat, la vremea respectivă, un milion de guldeni aur.

Părăsind cele două palate imperiale care au găzduit de-a lungul anilor atîtea personalități istorice — împărați și regi, stăpîni atotputernici sau cuceritori de temut, de la Habsburgi la împăratul Napoleon Bonaparté, și țarul Alexandru I — gîndul se rătăcește involuntar în veacurile din urmă, martore ale atîtor crîncene înfruntări, reamintindu-ți lupta popoarelor împotriva asupririi care a determinat în cele din urmă prăbușirea imperiului habsburgic.

Dar Viena nu este numai orașul palatelor imperiale, ci și al altor muzee remarcabile.

Palatul Belvedere, construit în anul 1721, se înalță pe o colină impunătoare. Aici este găzduită opera unor cunoscuți pictori și sculptori austrieci din secolul XIX și XX printre care să-i amintim pe Hans Makart și August Pettenkofen. În clădirea de peste două secole se găsește și marea sală de marmură demnă de atenție nu numai pentru măiestria desăvîrșită cu care a fost realizată, dar și pentru evenimentele istorice care s-au consumat între zidurile ei: aici s-a semnat, printre altele, în 1955, Tratatul de stat cu Austria care consfințește independența și neutralitatea permanentă a acestei țări.

Nu se pot încheia rîndurile de față fără a aminti și faptul că printre atîtea celebrități mondiale care au poposit, au trăit, s-au instruit ori au creat pe aceste meleaguri s-au numărat mulți fii de seamă ai poporului român. O placă memorială amintește de anii petrecuți aici de marele nostru Eminescu, aici a studiat Ciprian Porumbescu, creatorul nepieritoarei Balade și tot aici a fost ascultat, cu răsuflarea întretăiată, George Enescu interpretînd celebrele sale Rapsodii. În 1912, la mitingul aviatic de pe aeroportul Aspern, aici și-a demonstrat măiestria Aurel Vlaicu, șoimul neînfricat al Carpaților, care întrecînd prin precizia zborului său pe cei mai buni piloți ai vremii a cucerit, cu acest prilej, numeroase premii și medalii. Aici a fost onorat cu premiul Gottfried von Herder pentru literatură pe anul 1965 unul din cei mai mari poeți ai secolului nostru, fiu al poporului român, Tudor Arghezi. Și de curînd, în 1968, tot aici i s-a înmînat același premiu, pentru contribuții la dezvoltarea relațiilor cultural-științifice cu popoarele din sudul și estul Europei omului de știință român, acad. Constantin Daicoviciu.

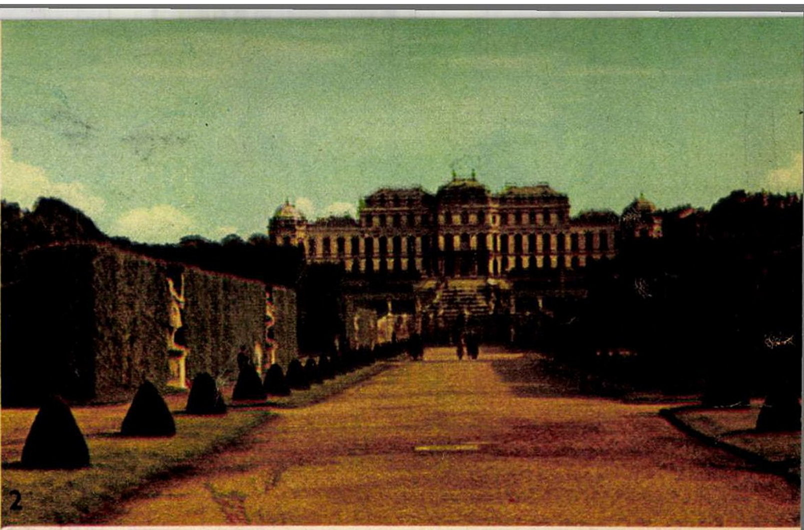
2

3

5

6

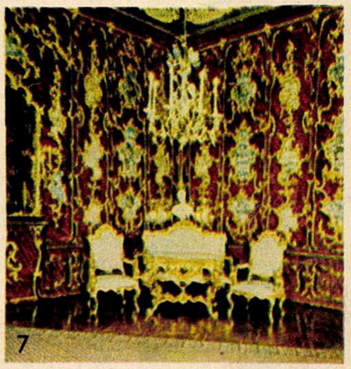
7

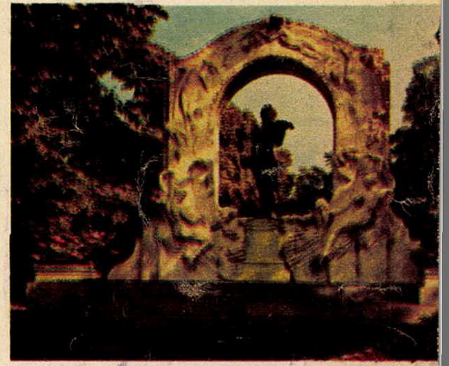

1. PALATUL MUNICIPAL DIN VIENA, CAPODOPERĂ A GOTICULUI TÎRZIU

2. VEDERE GENERALĂ A PALATULUI BELVEDERE...

3. ...ȘI SALA MARE DE MARMURĂ.

4. BISERICA SF. ȘTEFAN.

5. VEDERE DIN PRATER.

6. MAREA SALĂ A PALATULUI SCHÖNBRUNN,

7. «SALA MILIONULUI».

8. MONUMENTUL LUI JOHANN STRAUSS.

9. CLĂDIREA PARLAMENTULUI PE RING STRASSE.

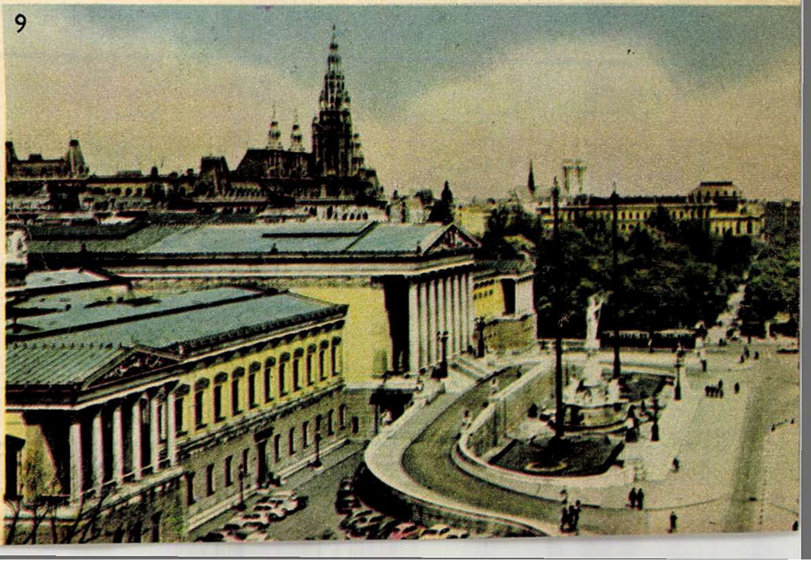
9

SPORT

LA CONSTANȚA, PIONIERII ȘI ELEVII ÎȘI CONSTRUIESC UN MARE COMPLEX SPORTIV

reportaj de **SILVESTRU PATIȚA**

Așa arăta, cu un an în urmă, terenul ales pentru amenajarea complexului sportiv.

Se-ntîmplă uneori să-ți propui să faci un singur lucru și la urmă să descoperi că, de fapt, ai realizat două. Cum s-ar zice — doi iepuri dintr-un foc.

Cu vreun an în urmă pionierii și elevii din Constanța au hotărît să-și construiască, din resurse locale și cu forțe proprii, un mare și modern complex sportiv, fără să știe că în felul acesta vor verifica totodată în practică proverbul care spune că *ochii sperie, în schimb mîinile bucură.*

La început — de ce n-am spune-o — s-au cam speriat. Aveau motive serioase. Cele aproximativ 7 ha de teren ales pentru concretizarea hotărîrii lor — dintr-o mulțime de considerente cel mai potrivit pentru amenajarea complexului — conțineau mai toate formele de relief posibile: văi adînci, dealuri înalte, stepe pietroase în care creșteau doar mărăcini, ochiuri de apă cu adîncimi necunoscute. (Faptul o să vi se pară explicabil dacă vă spunem că de-aici, cîțiva ani în șir, au fost extrase mari cantități de nisip și pietriș necesare construcției noilor blocuri ale orașului). Să aduci toate aceste forme de relief la numitorul comun al cîmpiei, pentru a putea instala pe ea netezimea viitoarelor terenuri a fost, trebuie să recunoaștem, un act de mare îndrăzneală. Unde au găsit-o, de unde au făcut rost de ea pionierii și elevii din Constanța, rămîne un secret al lor, pentru care merită să-i admirăm.

Să sapi un șanț pentru o conductă, oricît ar fi de adînc și de lung, să cureți mărăcinii și bălăriile, să sădești cîteva sute de plopi pentru ca viitoarele terenuri să fie prinse în umbră și răcoare sînt lucruri relativ simple, pe care ei le-au și realizat la timpul potrivit. Dar mai înainte de toate acestea era nevoie de multe camioane care să care molozul de pe șantierele orașului și să umple gropile cu el, de buldozere care să niveleze terenul, de compresoare care să-l bătătorească, de ciment pentru borduri și bănci, de zgură pentru suprafețele care se cer elastice... Cum să faci rost de o asemenea tehnică pe care s-o pui la lucru și de asemenea materiale absolut necesare? Că doar nu se afla printre ei nici un Ali-Baba care să dețină vreo formulă magică...

Și totuși ei au reușit să pună în mișcare această tehnică, să facă rost și de ciment, și de zgură. Au strîns o mulțime de sticle și borcane de prin gospodăriile particulare, le-au vîndut, iar banii i-au pus la C.E.C. În total — 50 000 de lei. Erau însă prea puțini. Și-atunci au organizat un spectacol fotbalistic cu intrare. Pe stadionul constănțean, selecționata pionierilor din oraș și-a disputat întîietatea cu cea a pionierilor bulgari din orașul Tolbuhin, oferind spectatorilor faze de fotbal cum, din păcate, rar se pot vedea chiar în meciurile din categoria A. Beneficiul net: 140 000 lei, sumă care, adăugată celor 50 000 lei, a reușit să pună în mișcare și camioanele, și buldozerele, și compresoarele.

Acum terenul acela de aproximativ 7 ha e de nerecunoscut. Pe suprafața lui netedă, ca-n palmă, au apărut deja ca niște originale autografe ale strădainței pionierilor, bordurile de beton care delimitează opt terenuri diferite.

În jurul acestor chenare marcate de ele vor mai «răsări» la primăvară și trei rînduri de bănci din beton pentru spectatori. Într-un viitor apropiat — cel mai tîrziu în 1970 — domniile lor, spectatorii, în antractele competițiilor terestre de pe aceste terenuri, își vor îndrepta privirile, sîntem siguri, și spre apele Lacului Tăbăcăriei, aflat în preajmă, unde se vor odihni pe velele ambarcațiunilor pionierești. Pentru că pionierii din Constanța nu pot să considere încheiate lucrările la complexul lor sportiv pînă nu vor dispune și de o bază nautică.

La început ochii i-au cam speriat. Acesta-i adevărul. Dar proverbul a fost verificat pînă la capăt: îndrăzneala, perseverența, spiritul întreprinzător de care au dat dovadă toți pionierii și elevii din Constanța, mîinile cu care au concretizat ceea ce cu un an în urmă era doar o idee, i-au bucurat. Și-i vor bucura și mai mult, în primăvară, cînd acest mare și modern complex sportiv va fi gata, cînd pe terenurile lui toți copiii din oraș vor avea posibilitatea să se destindă și să-și fortifice sănătatea practicînd sporturile preferate.

Harnicii și întreprinzătorii pionieri constănțeni, mînuind cu îndemînare tîrnăcoapele și lopețile.

Viitoarele terenuri de sport au prins deja contur.

* * *

DIN PARTEA REDACȚIEI

Amenajarea de către pionierii din Constanța, din resurse locale și cu posibilități proprii, a acestui complex sportiv e o inițiativă și-o realizare mai mult decît îmbucurătoare. Convinși fiind că și-n alte localități din țară s-au amenajat sau sînt în curs de amenajare asemenea baze sportive, vă invităm să ne informați despre ele. Totodată, pentru aceia care nici nu dispun de asemenea baze sportive, nici nu s-au gîndit că amenajarea lor nu e o problemă irezolvabilă, le recomandăm să ia exemplu de la isteții și harnicii pionieri constănțeni. Va cîștiga din aceasta SPORTUL și, o dată cu el, noi toți.

* * *

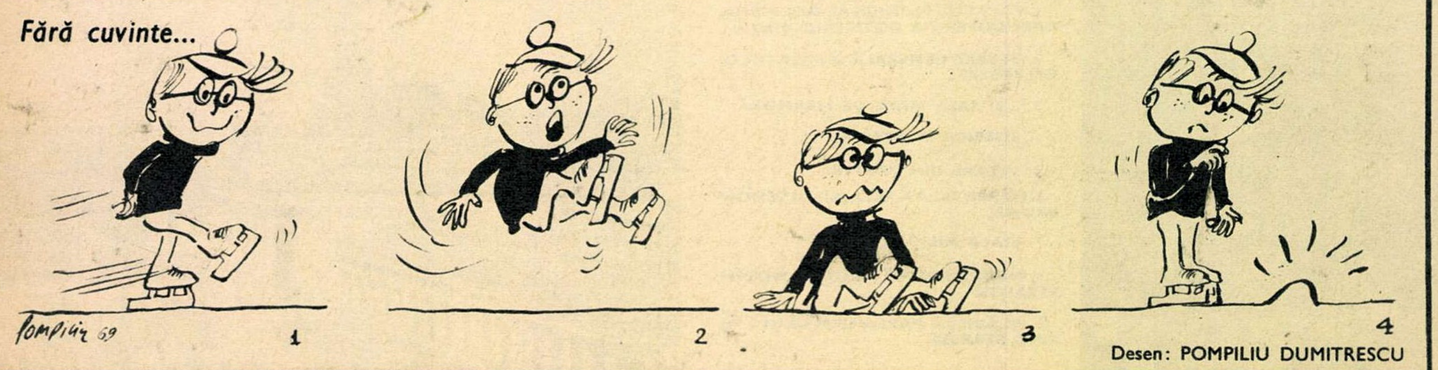

Fără cuvinte...

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Ţara mea

Ţara mea e primăvara
Spicelor mijind sub soare,
Gingaşă vestind povara
Holdelor legănătoare.

Ţara mea e vara toată,
Vara plinelor ştiubee
Şi a lunii scuturată
Ca o creangă-n heleşteie.

Ţara mea e toamnă dulce
Cu-ale şcolii dragi ecouri,
Cînd merg păsări să se culce
În cuibarele de nouri.

Iarnă; cînd zăpada-ţi vremui
Ţara-i albă sub fereastră
Şi îmi vine s-o asemui
Cu învăţătoarea noastră.

CUCU RODICA
cl. a VI-a., Şcoala generală
nr. 150, Bucureşti

Iarna

MARI CAMPIONI AI LUMII DESPRE SPORTIVII NOŞTRI

MONTI

PRIETEN ȘI ADMIRATOR AL LUI

PANȚURU

Sportul de pertormanță presupune o luptă acerbă între adversari. O luptă — am putea spune fără să exagerăm prea mult — fără cruțare. Și totuși, lupta aceasta e apreciată, stimată, respectată. Pentru că are o calitate deosebită: ea nu-i desparte pe oameni, ci-i unește, îi face să se aprecieze și să se respecte mai mult. Un exemplu:

Nu avem cunoștință cînd și-n ce loc anume italianul *EUGENIO MONTI* și românul *ION PANȚURU* s-au văzut pentru prima oară. Știm însă că s-au cunoscut cu adevărat iarna trecută, la Grenoble, în timpul disputei dintre cei mai buni boberi ai lumii. *EUGENIO MONTI*, care a învins spectaculos, cucerind două medalii olimpice de aur, a făcut atunci multe declarații. Una dintre ele se referea la *PANȚURU*, temut adversar pe pîrtia olimpică de gheață. Reieșea din cuvintele lui admirația și prietenia față de sportivul român.

Iată-l, acesta e prietenul lui Panțuru, renumitul Eugenio Monti, una dintre revelațiile Olimpiadei albe de la Grenoble (cel din mijloc, cu medalia de aur pe piept).

Nu de mult, ziaristul *RINO FOLADI* i-a luat un interviu pe această temă.

R.F.: **La Grenoble, în ziua marelui dumneavoastră triumf, v-ați asumat, din proprie inițiativă, în fața milioanelor de telespectatori, o obligație pe care eu o consider foarte plăcută.**

E.M.: La ce obligație vă referiți?

R.F.: **La aceea de-a vizita pe Panțuru acasă la el, pe pista de la Sinaia.**

E.M.: E adevărat. Ar fi trebuit să merg la prietenul meu în iarna trecută. N-am putut să-mi realizez această dorință pentru că la întoarcerea de la Grenoble am găsit atîta treabă rămasă în urmă, încît nu m-am mai putut gîndi la altceva. Oricum, am promis și-mi voi ține promisiunea. Doresc să pot să fac acest lucru în iarna viitoare. Vreau să merg în România pregătit, pentru că doresc să fiu la înălțime și acasă la Panțuru.

Panțuru — pe postul de conducător al bobului, care a dus echipajul nostru de patru la cucerirea unuia dintre locurile fruntașe.

R.F.: **Știm că dumneavoastră, în afară de faptul că vă aflați în postura de rival al lui Panțuru sînteți, totodată, un bun prieten al lui.**

E.M. «Așa este. Sîntem buni prieteni pentru că Panțuru este un adevărat sportiv, cinstit și curajos, adică are tocmai calitățile pe care eu le apreciez mai mult.

R.F. **E adevărat că l-ați ajutat la Grenoble?**

E.M.: Ei, ce ajutor! Panțuru e un bobist desăvîrșit care nu are nevoie neapărat de sfaturile mele. Vă spun, dacă aveam un dubiu la Grenoble, vreo îndoială că nu voi învinge, era pentru că acolo se afla și Panțuru.

R.F.: **Ne-am referit la un ajutor tehnic, nu de altă natură.**

E.M.: Nu, nu l-am ajutat eu, din păcate. Giorpoes (coechipier al lui Monti n.n.) i-a dat o mînă de ajutor lui Panțuru să-și pună la punct patinele saniei în ziua dinaintea concursului. A fost o reglare de cîțiva milimetri, dar care în acest sport are mare importanță.

R.F. **După cum știm, Panțuru folosește în concurs sănii de fabricație italiană.**

E.M.: Exact. Și ăsta a fost un motiv în plus să mă tem de el mai mult decît de alții. Panțuru e bobistul care merge mai iute în șirurile drepte. Pe bob e un adevărat bolid dezlănțuit.

R.F.: **Atunci cum vă explicați insuccesul lui de la Grenoble?**

E.M.: Ei bine, nu se poate vorbi despre un insucces. Locul trei la bob în doi și al patrulea la bob în patru sînt plasamente mai mult decît onorabile.

R.F. **Puteți face vreo previziune asupra viitorului sportivului român?**

E.M.: Mai mult decît o previziune. Va învinge categoric în numeroase întreceri în viitor. Are un singur adversar puternic de care trebuie să țină seama: germanul Sloth. Alții nu cred că-l preocupă.

R.F.: **Nici chiar... Eugenio Monti?**

E.M.: *Cariera mea s-a încheiat. Tinerii cresc și, surprinzător, sînt foarte curajoși. Gaspani — de exemplu, Zardo și alții care, aici, «își pregătesc oasele» — cum spunem noi. Monti a coborît, și-a trăit traiul...*

P.S.

Noi nu-l credem. Sîntem convinși că atunci cînd peisajul «perlei Dalomitelor» își va lua aspectul caracteristic iernii, îl vom vedea pe «zburătorul roșu» la cîrma bolidului său coborînd vertiginos pentru cucerirea altor medalii.

PRIN TELEX DE LA **RINO FOLADI**
Ziarist italian

3

AMFORA SABINĂ

Serial de aventură și detectivism de POP SIMION

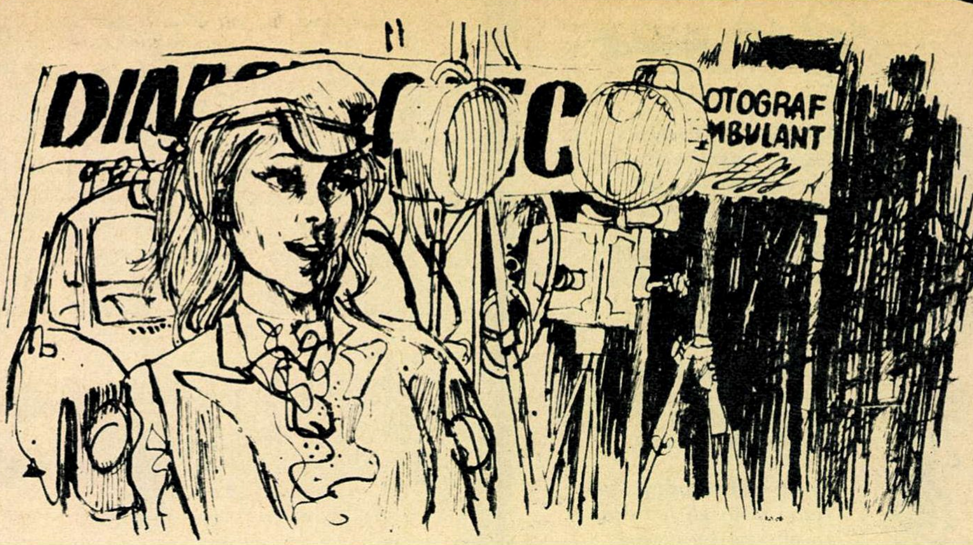

PALMIERUL DE TABLĂ

În fața ospătăriei «La hanul Burebista», stopează una din acele automobile minuscule pe care nimeni nu le bagă în seamă, o «broască» tip Skoda, sau un «fiețel»; nu se vede exact, pentru că respectiva mașină ridicase o enormă cortină de praf pe care vîntul dobrogean o înfoaie acum și o aruncă grămadă peste gîngania metalică.

Leon Gaspar o privește cu plictis și, lovind cu șervetul o muscă aparentă, intră în local, dezamăgit că pe ziua de azi nu si-a făcut apariția nici un «mercedes» sau orice alt vehicul mai de doamne ajută. Așa se face că acest om cu ochi de pasăre și inteligență unanim recunoscută pierde acum esențialul; nu-i atent la cei doi turiști care descind din vehiculul ivit din prăfăraie (e într-adevăr o skodiță) și nici nu-i curios să ghicească ce interes au aceștia pe aici. Zic «interes» pentru că cei sosiți cu praful în spate (la propriu și la figurat) n-au de gînd să parcheze mașina acolo unde scrie parking și nici nu-i interesează casa de bilete a muzeului în aer liber. Altminteri, de ce să fi venit în pustiurile Histriei? Tîndălesc deocamdată prin cîmpia cu ierburi roșcate, își scutură îmbrăcămintea de praf și umblă cu pas larg, încoace-încolo, de parcă s-ar afla aici să măsoare și să cumpere pustiul. Se opresc, în sfîrșit, nu prea departe de ospătărie, dar și mai aproape de zidul exterior al cetății, unde își scot canadienele de plastic, se lasă în genunchi și încep să bată ceva în pămînt; bat niște cîrlige metalice cu ajutorul unui ciocănel de lemn. Lesne de înțeles că oamenii aceștia vor înnopta aici, și anume în cortul lor de două persoane, mic și țuguiat, cort de culoarea portocalei, în care se intră în patru labe și se doarme de minune pînă tîrziu, în octombrie, cînd cade prima brumă. Deocamdată e un septembrie cald și automobiliștii noștri și-au ridicat micul și practicul lor adăpost în mai puțin de zece minute. Acum își despachetează măruntele calabalîcuri turistice, adică saltele pneumatice, rucsacurile cu merinde, spirtiera, scăunașele pliante și... stop!; ceea ce urmează va fi, vă asigur, din cale afară de palpitant. Din portbagajul mașinii și din interiorul acesteia apar tot felul de obiecte ale căror formă și mărime pot stîrni un viu interes. Dar să descriem mai întîi, chiar și în fugă măcar, personajele. Cel care fusese la volan e un tip înalt, atletic, cu trăsături aspre, dar cu un soi de dulceață a feței, care inspiră bunătate, fel sincer de a fi, liniște interioară de om mucalit. E brunet, cam la patruzeci de ani vîrstă, are gesturi încete și rîs plăcut în rarele ocazii cînd își descrețește fruntea și își arată dentiția sănătoasă; are obiceiul de a ține între dinții aceia fără cusur, o pipă cu bulb mare și coadă disproporționat de scurtă, pe care o aprinde numai în clipe de extremă enervare, pentru că în rest se joacă cu ea, o mușcă de

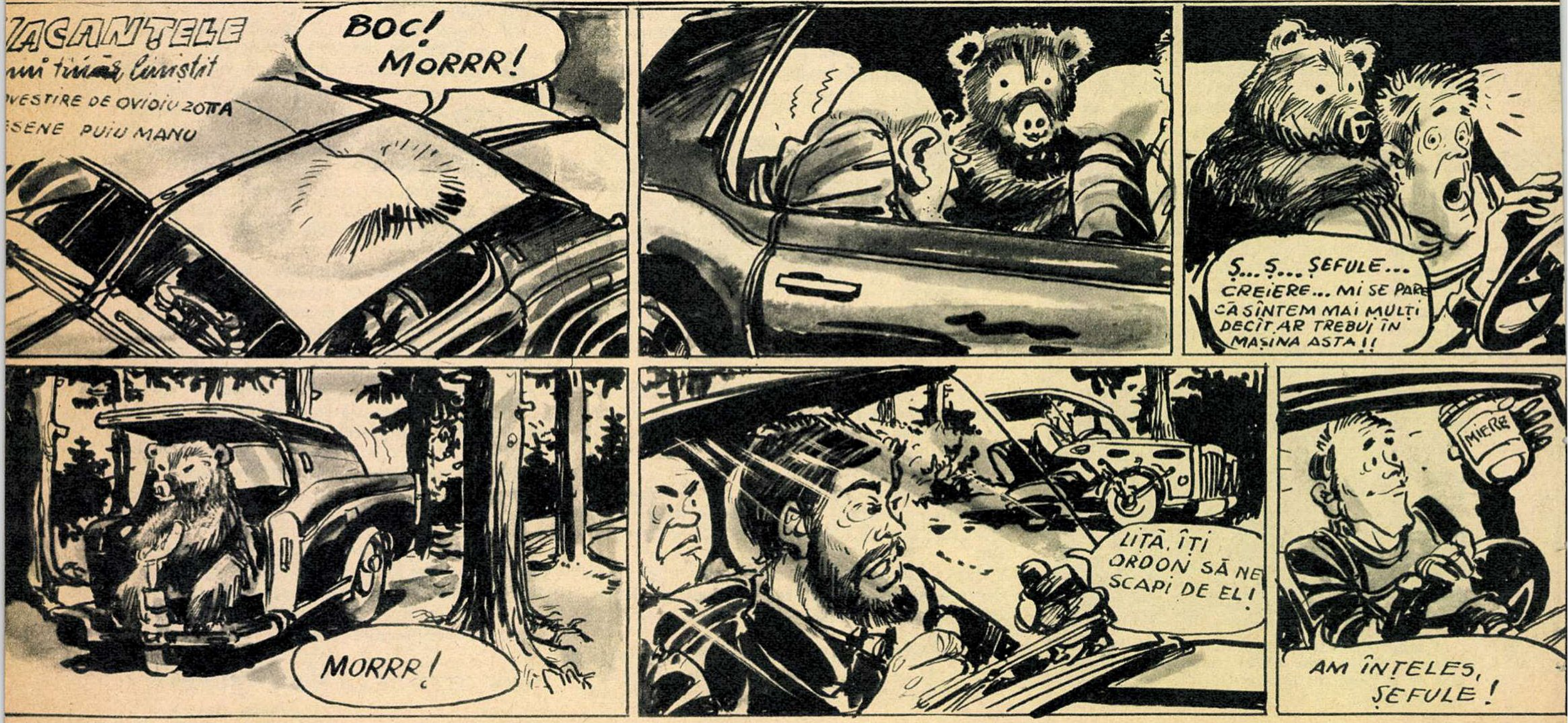
ACANȚELE
ui tînăr liniștit
VESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
SENE PUIU MANU
BOC! MORRR!
Ș... Ș... ȘEFULE... CREIERE... MI SE PARE CĂ SÎNTEM MAI MULȚI DECÎT AR TREBUI ÎN MAȘINA ASTA!!
MORRR!
LIȚĂ, ÎȚI ORDON SĂ NE SCAPI DE EL!
MIERE
AM ÎNȚELES, ȘEFULE!

coadă, o plimba prin gură, să treacă timpul. Îmbrăcămintea tipului atletic este originală pentru anotimpul și locul acela; e îmbrăcat în pantaloni bufanți, foarte bufanți, aproape șalvari ca lărgime, croiți din velur cărămiziu, iar în picioare poartă (auzi idee!) pantofi de baschet, în timp ce prin sweterul negru, bine strîns pe trup, i se văd mușchii, iar sub cipilica albă, cu cozoroc minuscul, îi strălucesc cu intensitate ochii mari, foarte negri. Însoțitorul tipului atletic e, de fapt, o însoțitoare, o puștancă de nici cincisprezece ani. Îmbrăcămintea acesteia e un amestec de beatle-hippie, *foarte la modă printre adolescenți, adică costumul acela de catifea neagră, cu pantalonii puternic evazați și haina cu revere înalte, de rîndunică, cu talie mult strîmtată și avînd o mare încărcătură de nasturi metalici în toate părțile. Șapca ștrengărească, în culori vii, îi dă puștancei un pronunțat aer de Gavroche, în timp ce bluzonul fin, un tricou portocaliu și ciorapii potriviți la pantofi mov, de lac și cu toc gros, îi mărește distincția feminină. Deci, o fată-băiețoi, în pas cu moda și smuncelile acestui timp în care tinerețea se întrece pe sine.*

Prezența celor doi, aici, se dezleagă, cît de cît, pentru că omul în pantaloni bufanți, sweter negru, scoate de undeva un sul de hîrtie pe care îl desfășoară pe lungime, îl fixează pe două bețigașe, făcînd o pancartă, pe care scrie: «Dimos-grecul, fotograf ambulant». Apar imediat la lumina zilei toate accesoriile meseriei: aparate fotografice de tipuri și mărimi felurite, proiectoare, trepieduri (cum se numesc piciorușele fragile de metal pe care se fixează aparatele) și, desigur, nelipsita baie cu nitrat de argint pentru pozele «la minut». În cel mai scurt timp se clarifică și atribuțiile fetei-băiețoi; aceasta e, în mod evident, ajutoarea maistrului fotograf. Mai exact, ea se ocupă de toate fleacurile și aranjamentele trasului în poză; deci e chiar regizoarea micului spectacol.

— Unde-i palmierul? întreabă cu autoritate omul în pantaloni bufanți și mica regizoare iese din cortul portocaliu tîrînd după sine un palmier în mărime naturală, pe care îl și fixează la cîțiva pași, în cîmpul năpădit de iarbă roșcată; e un palmier frumos, verde-crud, natural, ai zice, răspînditor de răcoare și foșnet mult, dacă n-ai ști că-i croit întrutotul și întrutotul din tablă, mic decor care încîntă ochiul și dă pozei un plus de viață. Trucul ăsta e folosit cu succes de toți fotografii. Curînd ies la iveală celelalte trucuri ale artei fotografice: puștanca scoate două costume de epocă, parcă împrumutate din filmul «Dacii», unul de patrician, altul de plebeu, un scut de carton, zale, coif de aramă galbenă, cu pămătuf, și o colonadă corintică, împodobită cu frunze de acant (o plantă banală, semănînd cu scaiul sau ciulinele de Bărăgan).

Nu trece mult și tipul atletic renunță la pipa pe care o ținuse mereu între dinți; o schimbă cu o pîlnie metalică, numită portavoce care amplifică vorbirea de cîteva ori. Rostește în descrisul instrument aceste cuvinte care bubuie peste pustietăți:

— La Dimos, la grecotei, poze fațem de țînți lei!

Începe să se adune lumea; majoritatea sînt turiști, vizitatori ai cetății, un pîlc de elevi dobrogeni aduși aici de dirigintele lor, cîțiva pescari, niște englezoaice voiajore de meserie, doi italieni netunși, și, în sfîrșit, cei din grupul lucrătorilor cu ziua care fac săpături arheologice sub zidul cetății.

— Ia vezi ce se întîmplă acolo, îi spune Aurică Păsat lui Leone, nedumerit de vînzoleala din preajmă.

— Mă duc patroane, promite formidabilul Leon Gaspar, deghizat în umil ospătar de provincie; fuga lui prin cîmpie pare zbor de pasăre, pentru că halatul de chelner se înfoaie asemenea unor aripi albe, prelungi, iar marele detectiv aterizează în forfota de lîngă cortul portocaliu asemenea unei păsări grele, de baltă.

(Va urma)

MINITEHNICIENII LA SATE

**Din ce în ce mai multe grupuri Minitehnicus-Cutezătorii se formează la sate.
Astfel, în comuna Crăsciori, județul Hunedoara, a luat ființă un grup Minitehnicus-Cutezătorii alcătuit din 13 elevi.
Ei și-au propus lucrări specifice mediului agricol precum și altele din domeniul electrotehnicii și mecanicii. Citām o locomotivă cu aburi, un transformator de curent electric, precum și o lucrare mai complexă constînd dintr-un tren de mină capabil să execute comenzi transmise de la distanță.
Urăm succes minitehnicienilor din Crăsciori.
Vom reveni în alte numere asupra grupurilor Minitehnicus-Cutezătorii alcătuite la sate.**

·AGENDA· MINITEHNICUS

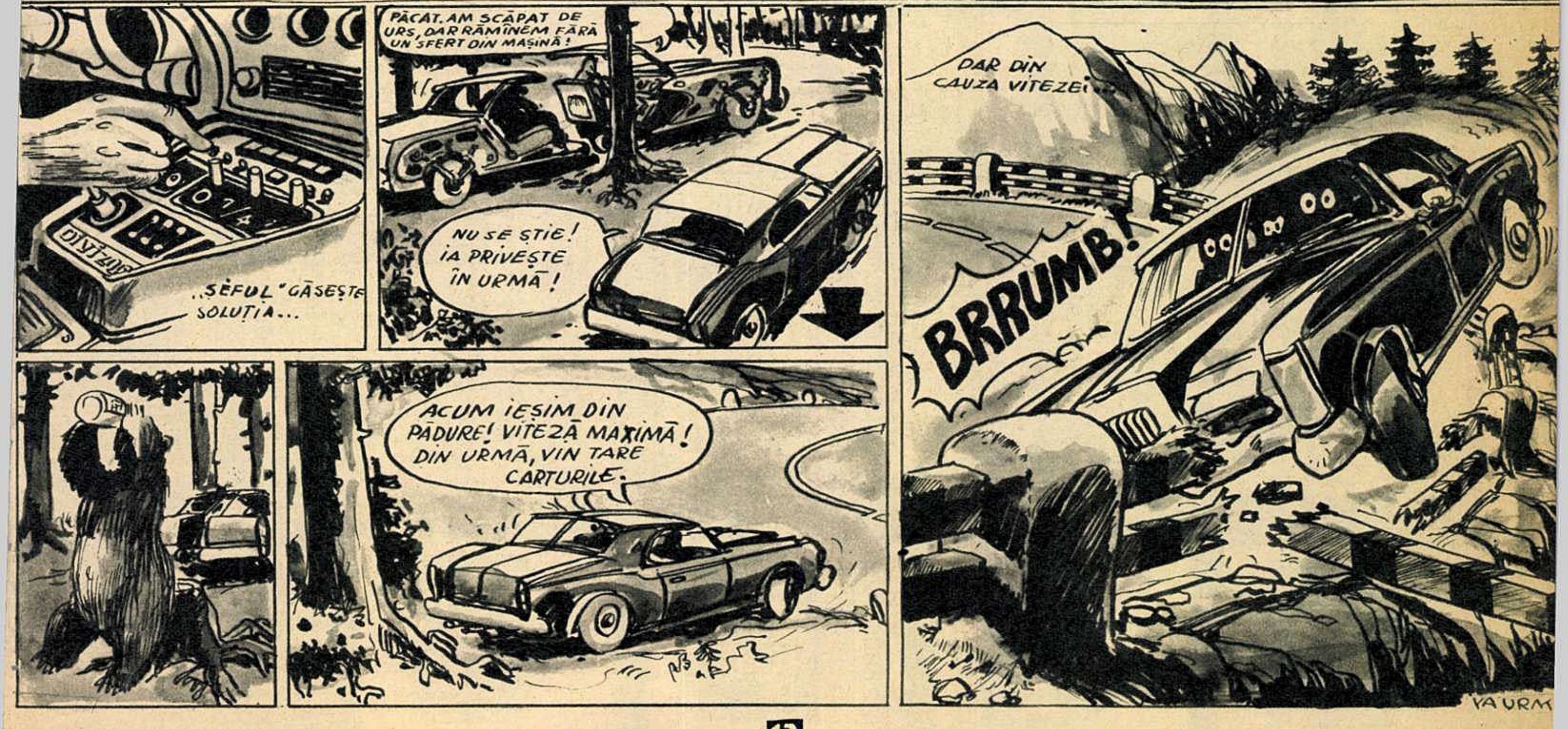
..ȘEFUL" GĂSEȘTE SOLUȚIA...
PĂCAT. AM SCĂPAT DE URS, DAR RĂMÎNEM FĂRĂ UN SFERT DIN MAȘINĂ!
NU SE ȘTIE! IA PRIVEȘTE ÎN URMĂ!
DAR DIN CAUZA VITEZEI...
BRRUMB!
ACUM IEȘIM DIN PĂDURE! VITEZĂ MAXIMĂ! DIN URMĂ, VIN TARE CARTURILE.
VA URM

MICRO
ENCICLOPEDIE

Acum 2 200 de ani, în regatul **Antiohiei**, după moartea regelui **Selukos I Nikator**, a urmat la tron fiul său **Antiochus I**. Tînărul rege a poruncit tuturor meșterilor cioplitori din regat să dăltuiască în gresie la poalele munților **Anti-Taurus** chipul său și al tatălui alături de figurile zeilor.

Astăzi aceste statui care aveau înălțimea de peste 10 m — sfărîmate de eroziune, cutremure și vandalisme — stau răspîndite ca niște sentinele pe o mare suprafață în apropierea satului **Nemrud-Daq** din **Turcia** de sud-est. Printre ele se află statuia lui **Hercule** purtînd pe cap o diademă de fructe și spice de grîu și zeița romană **Fortuna** aducătoare de prosperitate și succes.

Cărăușii mărilor — fenicienii — transportau cu corăbiile lor din **Tir**, **Sidon** sau **Cartagina** pe toți nobilii decedați care urmau să fie înmormîntați în arhipelagul **Baleare**. Aici au fost descoperite mii de morminte, iar pe insula **Iviza** s-au găsit numeroase galerii subterane pline de vechi pietre funerare. În anul 123 e.n. Balearele au fost cucerite de romani, apoi au trecut în stăpînirea vandalilor, vizigoților și arabilor. De multe ori pirații arabi din Mediterana au pus stăpînire pe insule.

Astăzi **Balearele** — provincie spaniolă — atrag mulți turiști prin frumusețea peisajului și clima lor dulce. Monumentul cel mai des vizitat este turnul din insula **Majorca**. Pînă in secolul al XIX-lea, cînd pirateria a fost reprimată — fiecare locuitor al insulei era obligat să facă de pază în turnul numit *atalayos*, avînd misiunea să dea alarma în cazul cînd s-ar fi apropiat de coastă vreun vas pirateresc. ◀

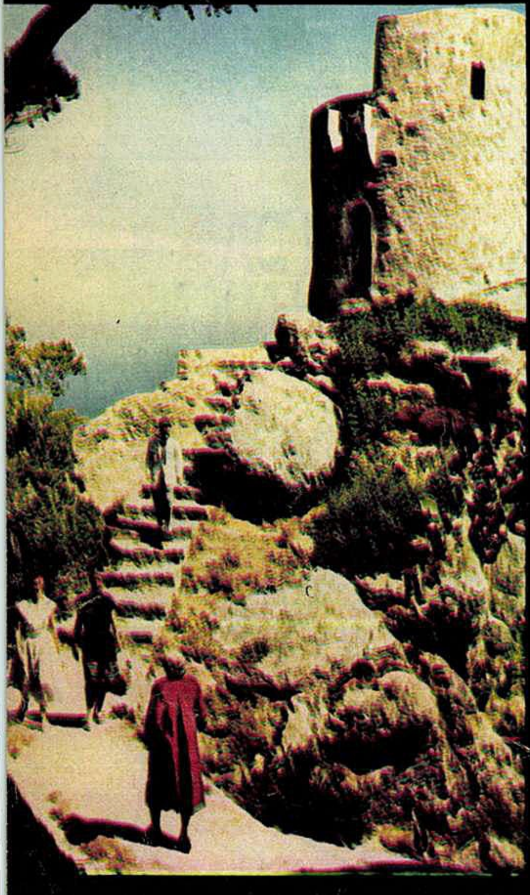

La jumătatea drumului dintre **Bagdad** și golful **Persic**, unde se întinde un deșert gol și sterp, arheologul englez **Leonard Woolley** a descoperit resturile unei civilizații care a existat între cele două rîuri — **Tigru** și **Eufrat** — acum 4 600 de ani.

În **Ur**, vechea cetate a regilor din **Sumer**, **Woolley** a găsit, sub stratul rocilor măcinate de 50 de secole, statuete împodobite cu flori și frunze de aur, ca cea din fotografia alăturată.

Multe din vestigii arată crudul despotism oriental, manifestat prin puterea absolută a conducătorului asupra supușilor săi. În mormintele acestor despoți, **Woolley** a găsit rămășițele soldaților, muzicanților, sclavilor și femeilor de la curte, sacrificați lîngă cadavrul regelui, pentru a-i «servi» ca robi ◀ și pe «lumea cealaltă».

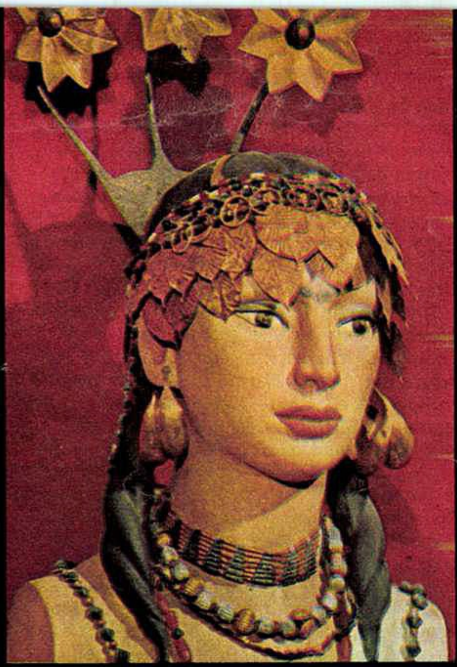

În apropiere de actuala regiune petroliferă mexicană de la **Tuxpan**, acum 30 de ani, arheologii au dezgropat de sub lava vulcanică două capete uriașe de bazalt avînd fiecare o circumferință de 6 m și 4,o greutate de peste 20 tone. Pe unul din ele se găsea o inscripție în piatră care indica — după calendarul maya — data de 4 noiembrie 291 î.e.n. Pînă în prezent au mai fost descoperite încă 11 capete. Arheologii nu au lămurit încă misterul acestor vestigii ale civilizației olmece.

Unul din aceste capete a fost așezat in curtea muzeului de antropologie din orașul **Mexico**. ▼

În **Muzeul Național de Antichități** din **București** se află o stelă funerară reprezentînd un gladiator cu echipamentul și armele specifice «retiarilor». La picioare, un cîine se uită atent la mîna dreaptă a stăpînului. Basorelieful, provenind din **Tomis** și datind de la sfîrșitul secolului II î.e.n. este foarte interesant, mai ales prin inscripția în limba greacă ce-l încadrează. Este vorba de **Skirtos** din **Dacia**, gladiator de origine dacă, venit în cetatea pontică unde a luptat și a invins în arenă de șase ori. «**Acum sînt în Tomis și casa mea e mormîntul**» — sînt ultimele cuvinte lăsate de gladiator pentru ◀ a fi săpate pe placa sa funerară.

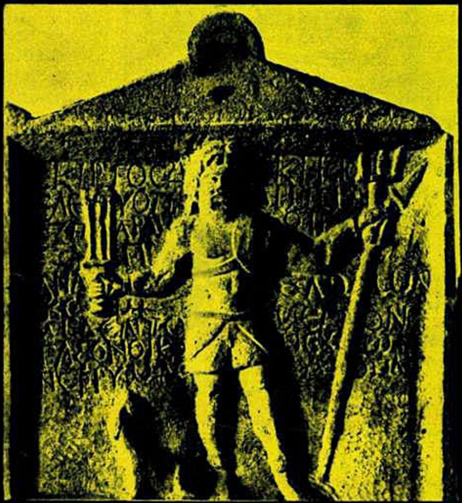

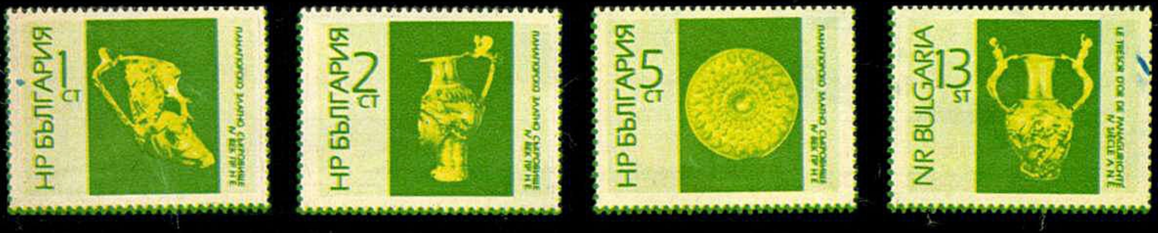

ÎN ANUL 1966, POSTA R.P. BULGARIA A EMIS O SERIE DE TIMBRE COMPUSĂ DIN 9 VALORI PE CARE SÎNT REPREZENTATE OBIECTE DIN TEZAURUL DE AUR GĂSIT IN 1949 LA PANAGUNSTE ÎN MORMÎNTUL UNUI CONDUCĂTOR TRAC. ACEST TEZAUR, CARE ÎN PREZENT SE AFLĂ ÎN MUZEUL ARHEOLOGIC DIN PLOVDIV, DATEAZĂ DIN SECOLUL IV Î.E.N. SI ESTE COMPUS DIN CĂNI, AMFORE ȘI CEȘTI DE AUR.

VĂ PREZENTĂM PATRU VALORI DIN ACEASTĂ SERIE.

CLUBUL MATEMATICIENILOR

Prof. univ. FLORICA CÂMPAN vă vorbește în continuare despre

MISTERIOSUL π

- DIN NOU-CVADRATURA CERCULUI
- CONSTATĂRILE LUI ARHIMEDE DESPRE NUMĂRUL π

În multe feluri au încercat grecii să afle aria cercului, cu alte cuvinte, să-i facă cvadratura. Arhimede (sec. III î.e.n.) a avut o idee genială, anume să arate cum se poate calcula practic aria. Deși era convins că nici această metodă nu va fi acceptată, fiindcă grecii detestau calculele preferînd soluțiile teoretice bazate pe construcții geometrice, el publică lucrarea «Măsura cercului». Din ea s-au păstrat numai următoarele trei teoreme:

1. Aria cercului este egală cu aceea a unui triunghi dreptunghic ale cărui catete sînt raza și lungimea lui.

2. Raportul dintre aria cercului și a patratului circumscris lui este aproape egală cu $\frac{11}{14}$.

3. Raportul dintre lungimea cercului și diametrul său este cuprins între $3\frac{10}{71}$ și $3\frac{1}{7}$, ceea ce se poate scrie sub forma dublei inegalități: $3\frac{10}{71} < \pi < 3\frac{1}{7}$. Prin prima teoremă, Arhimede arată că e posibilă cvadratura cercului numai dacă se pot determina exact cele două catete menționate. Însă, din teorema a treia se vede că acest lucru nu-i posibil, și, în această observație, constă sclipirea lui de geniu! Dovedind că raportul dintre lungimea cercului și diametrul său poate fi stabilită numai în mod aproximativ, rezultă, în mod cert, că nici aria cercului nu poate fi determinată altfel. Geometrii greci de atunci nu l-au înțeles. De altfel nici unul nu s-a mai ridicat pînă la culmile gîndirii atinse de el. Timpul a făcut să amuțească toate opozițiile de atunci numai «Măsura cercului» scrisă de Arhimede a rămas, secole de-a rîndul, un model demn de imitat și mereu admirat, deși au trecut de atunci peste două mii de ani.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

MEREU 30!

Înscrieți în cerculețele desenului alăturat toate cifrele de la 1 la 19, dar în așa fel încît suma cifrelor din fiecare grupă de cîte trei cerculețe, unite prin cîte o linie dreaptă, să fie mereu egală cu 30.

Vă prevenim că cheia succesului constă în găsirea cifrei care trebuie înscrisă în cerculețul din centru.

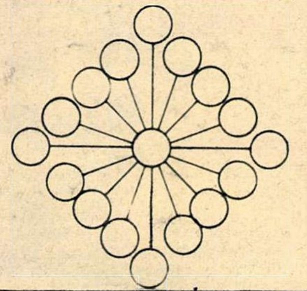

SFINX

ÎNTREBĂRI DISTRACTIVE

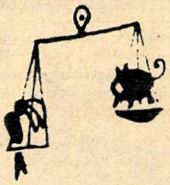

Aveți la dispoziție un cîntar-balanță și o greutate de 2 kg. Cu ajutorul lor vreți să cîntăriți 1 kg de orez. Este posibil? Dacă răspundeți da, explicați și cum trebuie procedat!

Niște rîndunele zboară în formație. Două rîndunele zboară înaintea uneia, una zboară între două, iar două zboară în spatele uneia. Cîte rîndunele sînt?

Dacă un calendar de perete, cu foi detașabile, este la data de 1 aprilie, cîte foi trebuie să rupem pentru ca el să arate data de 31?

Județele țării în cuvinte încrucișate

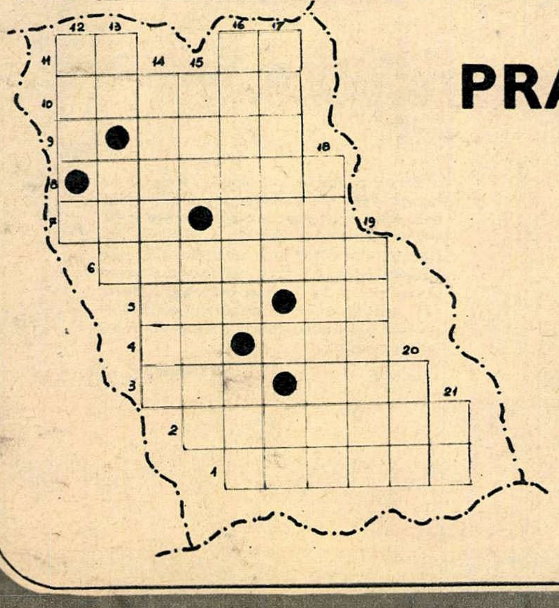

PRAHOVA

ORIZONTAL: 1. Stațiune climaterică de renume mondial. 2. Caut-o lîngă Comarnic. 3. Trec din interior în exterior. — În toiul primăverii. 4. Consoane. — Are struguri. 5. Se pun pe cai. — Distins. 6. Subsolul îi mustește de petrol. 7. Are flori de ceai. — Pregătește glia. 8. Conducătorul elefanților. 9. Consoană. — Spălat pe cap. 10. Foarte iute. 11. Pentru cusut. — Invers e pronume.

VERTICAL: 12. Cu săgeată. — Consoană. 13. Adverb. — Păstrătoarea banilor. 14. În fruntea județului. 15. Încă o dată — Ce castel frumos! 16. Mai sus de Breaza. — Întins. 17. Comună în estul județului — Consoană — Conjuncție. 18. Are 2 325 de metri! 19. Ieri, spre asfințit. 20. Trei frați. 21. Vocale.

Iarnă, zăpadă, veselie. Săniuța alunecă vertiginos pe derdeluș, traversează cu repeziciune strada, dar dacă în același moment o mașină în plină viteză... De data aceasta șoferul a avut prezență de spirit și accidentul a fost evitat. Așadar, ATENȚIE! Sînt destule locuri unde jocurile voastre de iarnă, zborul săniuțelor nu pot avea consecințe periculoase!

DECI, NU VĂ JUCAȚI ÎN NICI UN FEL PE PARTEA CAROSABILĂ A DRUMURILOR PUBLICE!

— AH! CE BINE-AR FI DACĂ...

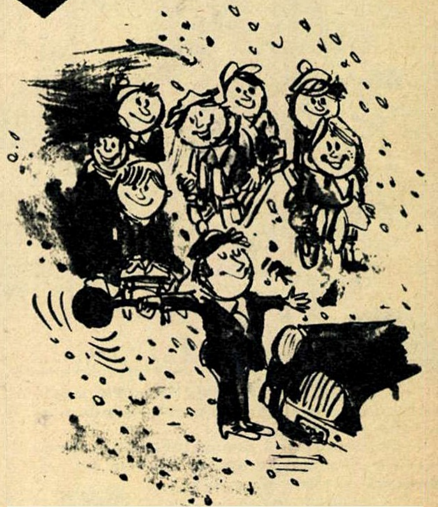

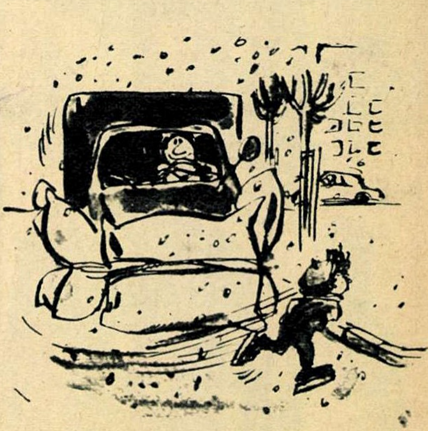

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

18

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

«Mihai realizase acum visarea iubită a voievozilor cei mari a românilor. Acum românul s-a înfrățit cu românul și toți au una și aceeași patrie, una și aceeași cîrmuire națională, astfel precum ei n-au fost din vremile uitate ale vechimei. Statul acesta nou are hotare naturale de minune, el e destul de puternic, pămîntul său destul de binecuvîntat de cer, locuitorii săi numeroși și în mare parte omogeni; el poate trăi, a sta de sineși și a se apăra împotriva năvălirilor streinilor.» (Nicolae Bălcescu)

— Ce vești, Călugărașule? întrebă Mihai pe pisarul său.
— Bune, Măria Ta. Poporul e mulțumit, dar pe nobili i-a speriat rînduiala cea nouă.
— Țara este poporul, nu nobilii! spuse Mihai.

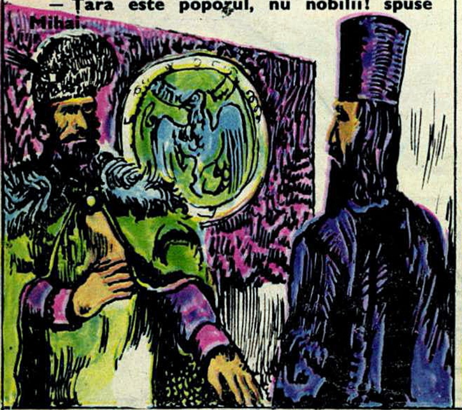

Primăvara anului 1600 își deschidea florile cînd la Alba Iulia sosi în taină o solie a boierilor moldoveni:
— Măria Ta, Moldova îți cere ajutorul. Ieremia Movilă ne-a închinat cu totul turcilor. Vino și ne dezrobește!

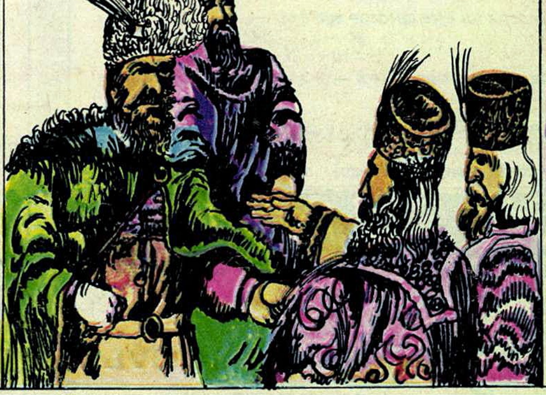

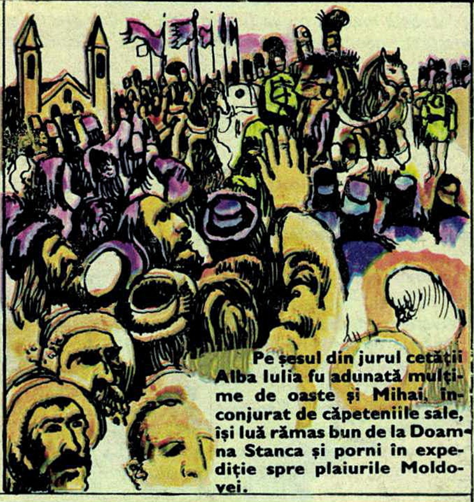

Pe șesul din jurul cetății Alba Iulia fu adunată mulțime de oaste și Mihai, înconjurat de căpeteniile sale, își luă rămas bun de la Doamna Stanca și porni în expediție spre plaiurile Moldovei.

Pe șleaurile Carpaților drumul era anevoios, dar oamenii lui Mihai știau să dea piept cu greul.
— Pe aici va fi trecut și Dragoș Vodă în urmărirea zimbrului, spuse Mihai.

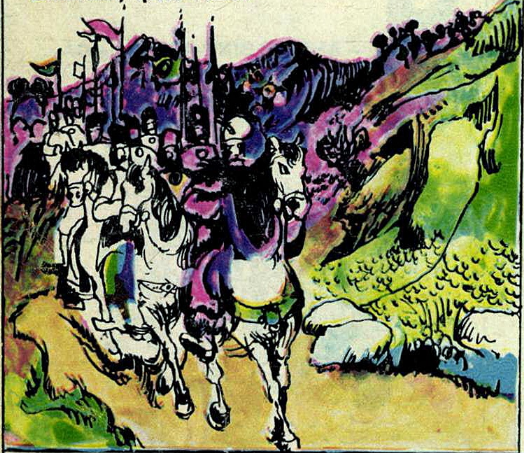

Cînd coborîră la poalele munților, oastea moldovenească îl primi cu steagurile plecate:
— Steagurile Măriei Tale sînt și steagurile noastre, de azi înainte, spuse căpetenia moldovenilor. Toată suflarea Moldovei e cu Măria Ta!

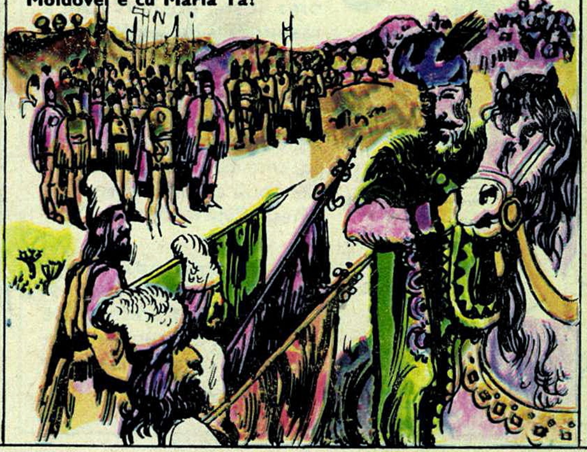

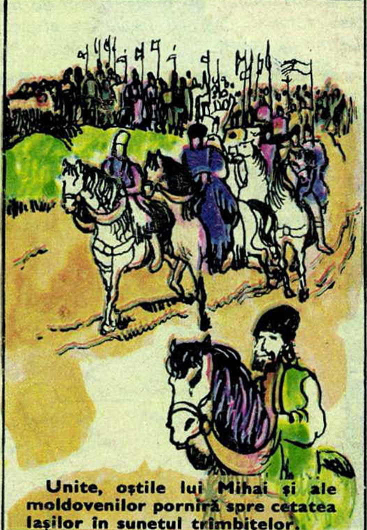

Unite, oștile lui Mihai și ale moldovenilor porniră spre cetatea Iașilor în sunetul trîmbițelor.

În apropiere de capitala Moldovei, o ștafetă, cu calul în spume, se opri în fața domnitorului și spuse:
— Ieremia Movilă, tiranul care ne-a închinat turcilor, și-a luat tălpășița. Cetatea Iași vă așteaptă cu pîine și cu sare!

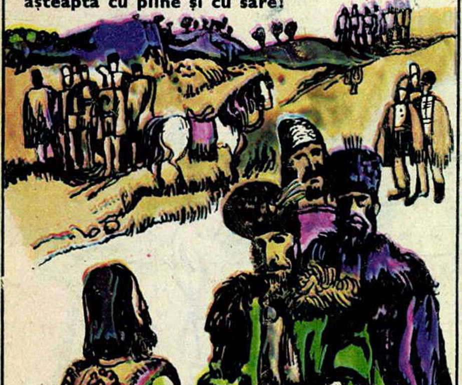

Întors la Alba-Iulia, viteazul Mihai Voievod se proclamă «Domn al Țării Românești și Ardealului și a toată țara Moldovei.»
Trei zile în șir clopotele sunară în cinstea acestei biruințe.

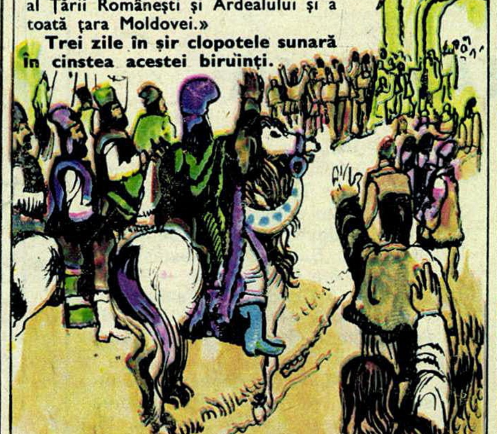

Biruința lui Mihai Vodă Viteazul de la anul 1600, de a aduna poporul român într-un singur stat între hotarele străvechei așezări a Daciei, a sădit în sufletele urmașilor îndemnul fierbinte de a lupta pentru a face recunoscut acest drept de către lumea întreagă. După trei secole, această năzuință va fi împlinită prin actul Unirii Transilvaniei cu România.

(Sfîrșit)

Cutezătorii 3

Redacția: București, Piața Scînteii nr.1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Lidia NOVAC. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.